

STRATEJİK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRME RAPORU

OYMAPINAR TURİZM GELİŞİM PROJESİ

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Yatırım Geliştirme ve Planlama Daire Başkanlığı

Eylül, 2004

İÇİNDEKİLER

I. GİRİŞ	3
1.1.Genel Bilgiler.....	3
1.2. Neden SÇD.....	4
1.3. Halkın Katılımı ve Koordinasyon-Yönlendirme Toplantıları.....	5
2. PROBLEM ANALİZİ VE HEDEFLER.....	6
2.1. Problem Analizi.....	6
2.2. Hedefler.....	6
2.3 Uyumluluk Analizi.....	7
3. PLAN ve ALTERNATİFLERİ.....	11
3.1. Projenin Yer Seçim Gerekçesi.....	11
3.2. Oymapınar Turizm Gelişim Planı.....	11
3.2.1 Konum.....	11
3.2.2. Oymapınar Turizm Gelişim Plan Gerekçesi.....	11
3.2.3 Plan Alternatifleri.....	13
A) ALTERNATİF 1: YÖRENİN MEVCUT EĞİLİMLER.....	15
DOĞRULTUSUNDA GELİŞİMİ	
B) ALTERNATİF 2: DOĞA VE PEYZAJ YÖNELİMLİ TURİZM....	15
GELİŞİM PROJESİ	
C) ALTERNATİF 3: YEŞİL DÜNYA PROJESİ (GOLF GELİŞİMİ).....	20
4. MEVCUT ÇEVRESEL ÖZELLİKLER.....	28
4.1. Alanın Fiziksel ve Jeolojik Yapısı.....	28
4.1.1. Jeoloji-Jeomorfoloji ve Deprem Durumu.....	28
4.1.2. Su Kaynakları.....	30
4.2. Meteorolojik ve İklimsel Özellikler	31
4.3. Kültürel Değerler.....	31
4.4. Toprak Özellikleri.....	33
4.5. Bitki Örtüsü (Flora) ve Yaban Hayatı (Fauna).....	34
4.5.1 Flora.....	34
4.5.2. Fauna.....	36
5. ÇEVRESEL ETKİLER.....	38
5.1. Metodoloji.....	38
5.2. Mevcut Eğilimler Yönünde Gelişim Alternatifi.....	39
5.3. Doğa ve Peyzaj Yönelimli Turizm Gelişim Alternatifi.....	41
5.4. Yeşil Dünya Proje Alternatifi.....	43
6. DEĞERLENDİRME.....	49
7. EDİNİLECEK BİLGİLER:	51
8. İZLEME.....	52
9. HALKIN KATILIMI TOPLANTILARI.....	53
9.1. Kapsamlaştırma Raporuna ilişkin Halkın Katılımı Toplantısı.....	53
9.2. Stratejik Çevresel Değerlendirme Raporuna İlişkin Halkın Katılımı Toplantısı.....	54
9.3 Genel Değerlendirme.....	57

1.GİRİŞ

1.1. Genel Bilgiler

Ülkemizde, Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) çalışmaları, Avrupa Birliği Müktesebatına uyum kapsamında, Hollanda Hükümetinin Avrupa Birliğine aday ülkelere; uyum sürecinde üyelik kriterlerine ulaşabilmeleri için geliştirmiş olduğu MATRA Programı desteğiyle yürütülmektedir. Bu kapsamda ülkemiz için taslak bir SÇD Yönetmeliği hazırlık çalışmasının Çevre ve Orman Bakanlığı koordinatörlüğünde yürütülmesi öngörülmüştür.

Türkiye’de AB SÇD Direktifinin Uyumlaştırılması ve Uygulanması çalışması çerçevesinde; Antalya İli Yakın Çevresinde Turizm Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Turizm Sezonun Uzatılması Amaçlı Turizm Gelişim Projesi kapsamında yer alan “Oymapınar Turizm Gelişim Projesi” pilot proje olarak belirlenmiştir.

Bu bölgenin pilot proje alanı olarak seçilmesinin amacı, kıyıda süregelen mevcut turizm hareketlerinin öncü-örnek yatırımlar ile iç kesimlere yönlendirilmesi, alternatif turizm türlerine yönelik yatırımlarla değerlendirilmesi kapsamında politikaların geliştirilmesidir.

Oymapınar Turizm Gelişim Projesi, gerek bölgenin biyolojik çeşitliliği, bu çeşitliliğin geniş bir alanı kapsaması, gerekse bu alanlarda gerçekleştirilmesi planlanan projenin bir çok farklı fonksiyonu (temalı parklar, golf alanları, eko turizm, konaklama amaçlı turizm yatırımları, yayla turizmi ve doğa parkı, sportif amaçlı turizm vb.) içermesi nedenleriyle Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tabii bir alan olarak tespit edilmiştir.



Harita 1: Bölgedeki Konumu



Harita 2: İldeki Konumu

1.2. Neden SÇD?

Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) plan ve programların olası negatif etkilerinin sınanması için kullanılan bir yöntemdir. Sürdürülebilir gelişmenin hedeflerine ulaşmayı öngören SÇD, plan ve programlar ile alternatiflerin çevresel etkilerinin kapsamlı ve sistematik bir şekilde değerlendirilmesini, ortaya çıkan bulguların raporlanmasını ve bu bulguların halka açık bir karar mekanizmasıyla sunulmasını öngören bir süreçtir.

Bu SÇD çalışmasının temel amacı, turizm planlama süreci ile çevresel değerlendirmenin bir bütün olarak ele alınması suretiyle turizm gelişiminin çevre üzerindeki olası negatif etkilerinin önlenmesi için gereken tedbirlerin alınmasıdır. Bu kapsamda SÇD süreci içerisinde, planlanan faaliyetlere yönelik muhtelif değerlendirmeler yapılarak bu faaliyetler için alınacak tedbirler belirlenmiştir. Değerlendirmeler yapılırken, çevre uzmanlarının görüşleri alınmış, sivil toplum örgütlerinin, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımı sağlanmış ve yerel halkın eğitimi hedeflenmiştir.

Genel hedefler aşağıda özetlenmektedir:

- Planın alternatifler halinde oluşturulması ve bu alternatiflerin yerel halktan gelen görüşler doğrultusunda son şeklini alması ile planlama sürecinin şeffaflaştırılması
- Halkın katılımının sağlanması ile planlama sürecinde katılımcılığın artırılması
- Farklı kurumlar tarafından yapılan değerlendirmeler ile planlama sürecinde bilgi kalitesinin artırılmasıdır.

Bu SÇD raporu Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürütülmekte olan Oymapınar Turizm Gelişim Projesi özelinde hazırlanmıştır. Turizm gelişim planları, 4957/2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilen Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile Turizm Merkezleri kapsamında kalan alanlarda turizm gelişimine yönelik olarak hazırlanan fiziksel planlardır. Oymapınar Turizm Gelişim Projesi kapsamında

hazırlanacak üst ölçekli planlar, turizm aktivitelerinin genel konumunu tarifleyen ve geliştirilecek aktivite türlerini tanımlayan politika planlarıdır.

SÇD çalışmasının birinci aşaması bir planın veya programın SÇD'ye tabii olup olmadığının belirlenmesidir. Taslak SÇD Yönetmeliğinin Ek I Listesine göre, Turizm Gelişim Planları SÇD yapılmasını gerektiren faaliyetler arasında yer almaktadır.

SÇD'nin ikinci basamağı olası etkilerin listelendiği Kapsamlaştırma aşamasıdır. Kapsamlaştırma aşamasında bu olası etkilerin hangi aşamada ve hangi detayda ele alınacağı analiz edilir ve çalışmanın çerçevesi belirlenir. Ayrıca bu aşamada toplanan veriler, çevresel belirleyiciler ve hedefler, dikkate alınan çevresel etkiler, değerlendirmeye alınan alternatifler SÇD kapsamı ve yaklaşımı ile ilişkilidir.

1.3. Halkın Katılımı ve Koordinasyon-Yönlendirme Toplantıları

Oymapınar Turizm Gelişim Projesi çerçevesinde hazırlanan Kapsamlaştırma Raporu Kasım 2003'de, İl Kültür ve Turizm Müdürü, Manavgat Turizm Danışma Müdürü, D.S.İ. temsilcisi, Turizm Yatırımcıları Derneği Temsilcisi, Oymapınar Belediye Başkanı, Manavgat Belediyesi İmar Müdürü, ÇED Raporu hazırlayan Müşavir Firma yetkilileri ve yerel halkın katılımı ile gerçekleştirilen halkın katılımı toplantısında sunulmuştur.

Halkın katılımı toplantısı sonrasında Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığı arasında bir toplantı düzenlenmiş ve çevre uzmanlarının görüşleri doğrultusunda kapsamlaştırma raporu son haline getirilmiştir.

Gerek kapsamlaştırma ve gerekse SÇD Raporu hazırlanması aşamalarında anılan Bakanlıkların yetkilerinin katılımıyla kapsamlaştırma ve SÇD raporlarının metotlarının ve içeriklerinin tartışıldığı toplantılar yapılmış ve yapılan görüş alışverişleri ile planlama süreci ile çevresel etkilerin birlikte değerlendirilmesi kapsamında iyi bir zemin hazırlanmıştır.

2. PROBLEM ANALİZİ VE HEDEFLER

Oymapınar Turizm Gelişim Projesi, Antalya kuzeyi ile Manavgat-Oymapınar arasında 100 km. lik bir alan üzerinde yayılan Doğu Antalya Turizm Gelişim Projesinin bir alt istasyonudur. Doğu Antalya Turizm Gelişim Projesi temelde kıyıda başlayan turizm aktivitelerinin çeşitlendirilerek iç kesimlere yayılmasını ve turizm sezonunun uzatılmasını hedeflemektedir. Doğu Antalya Turizm Gelişim Projesi ile;

- Sürdürülebilir turizm planlaması,
- Çevreye duyarlı ve destinasyon odaklı projelerin geliştirilmesi,
- Hizmet kalitesinin artırılması,
- Alternatif turizm aktiviteleri kapsamında yatak kapasitesinin artırılması öngörülmüştür.

Oymapınar Turizm Gelişim Projesinin gerçekleştirilmesi ile kıyıda süregelen deniz-kum-güneş odaklı turizm faaliyetlerinin tamamlayıcısı olarak iç kesimlerde de yeni yatırım alanları oluşturulacaktır. Bu çerçevede, oluşacak turizm gelirleri ve yeni yaratılacak iş olanakları ile turizmin bölgedeki temel ekonomik sektör olacağı öngörülmektedir. Bunun yanı sıra bu proje bölgenin sosyal yapısının gelişimine de katkı sağlayacaktır.

2.1. Problem Analizi

Proje alanında üzerinde hassasiyetle durulması gereken konular;

- Turizm sezonunun kısa olması (7-8 ay)
- Turizm yatırımlarının kıyıda yoğunlaşması,
- Kontrolsüz turizm aktiviteleri ve hizmet kalitesinin düşük olması (jip safari, bot turu ve balıkçılığın çevre üzerindeki olumsuz etkileri),
- Manavgat Baraj Gölü mutlak koruma alanı sebebiyle Oymapınar yerleşmesinin mekansal ve ekonomik gelişiminin kısıtlanması (Onaylı uygulama imar planının hiçbir gelişime izin vermemesi),
- Bölgedeki su kaynaklarının kirlenmesidir.

2.2. Hedefler

Turizmde İkinci Hamle Dönemi kapsamındaki Oymapınar Turizm Gelişim Projesi ile turizm sezonunun uzatılması ve turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu şekilde, kıyıda başlayan deniz- kum- güneş odaklı turizm aktivitelerinin öncü –örnek turizm yatırımları ile iç kesimlere yönlendirilerek ve 12 aya yayılması öngörülmüştür.

Özetle,

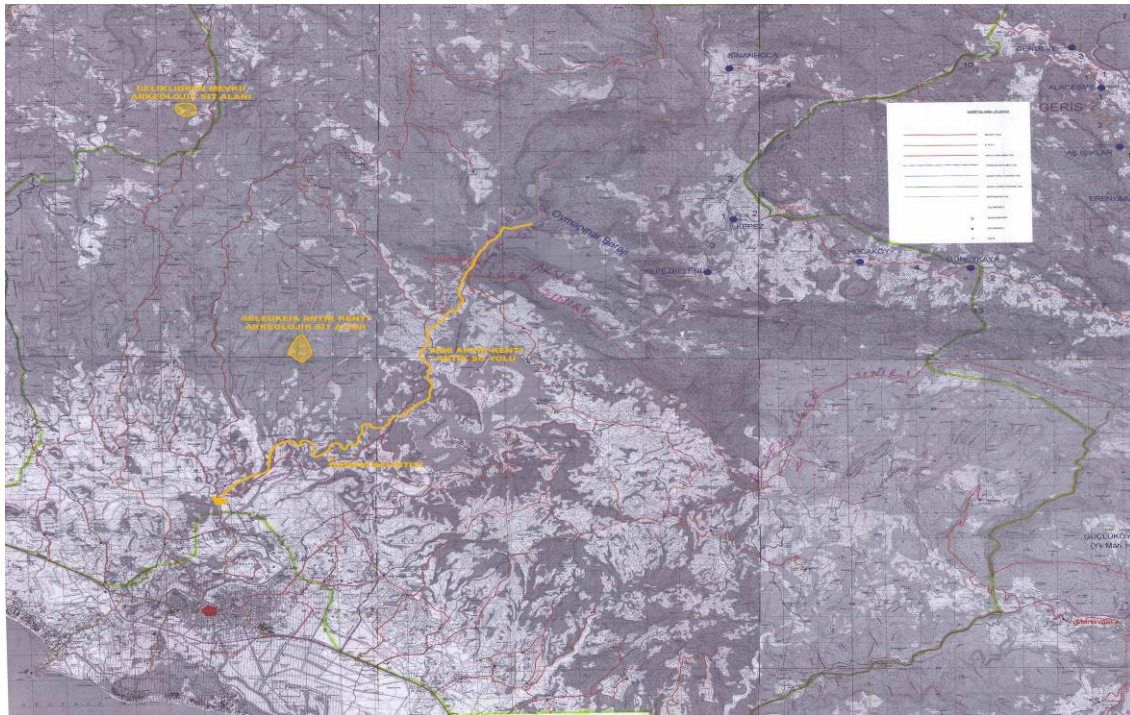
- Turizm sezonunun 7-8 aydan 12 aya çıkarılması,
- Turizm hizmet kalitesinin artırılması
- Turizmin çeşitlendirilmesi
- Yeni yatırım alanlarının oluşturulması
- Yatak kapasitesinin artırılması

- Yerel halkın bilinçlendirilmesi
- Çevrenin korunması hedeflenmektedir.

2.3 Uyumluluk Analizi

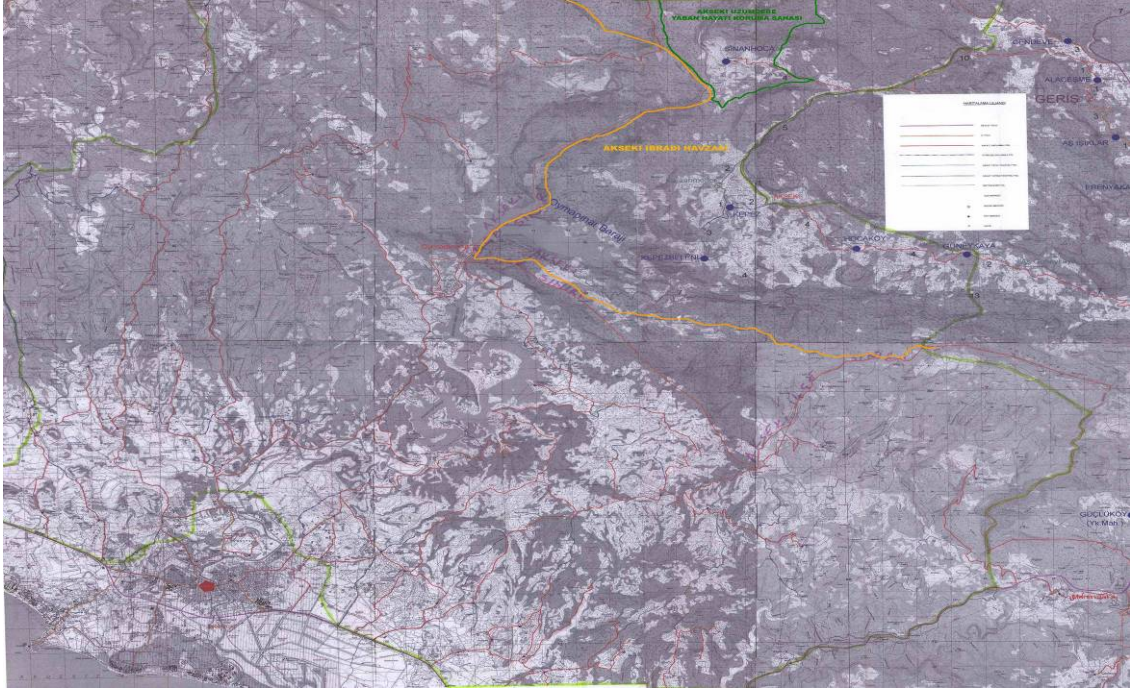
Proje yönelik planlama çalışmalarında çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından görevleri kapsamındaki konulara ilişkin bilgi ve belgeler istenilmiştir.

- Milli Savunma Bakanlığından askeri alanlar ve askeri güvenlik bölgeleri kapsamında bilgi istenilmiş, anılan Bakanlık proje alanında herhangi bir askeri alan, askeri yasak bölgesi veya güvenlik bölgesinin bulunmadığını belirtmiştir.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünden bölgedeki doğal ve arkeolojik sit alanlarına ilişkin bilgi istenilmiş, proje sınırları dahilindeki Seleukeia Antik Kenti, Delikliören Antik Kenti ve Side Antik Su yolu plan üzerine işaretlenerek gönderilmiştir. Bu alanlara planlama çalışmalarında olduğu gibi korunmuştur.

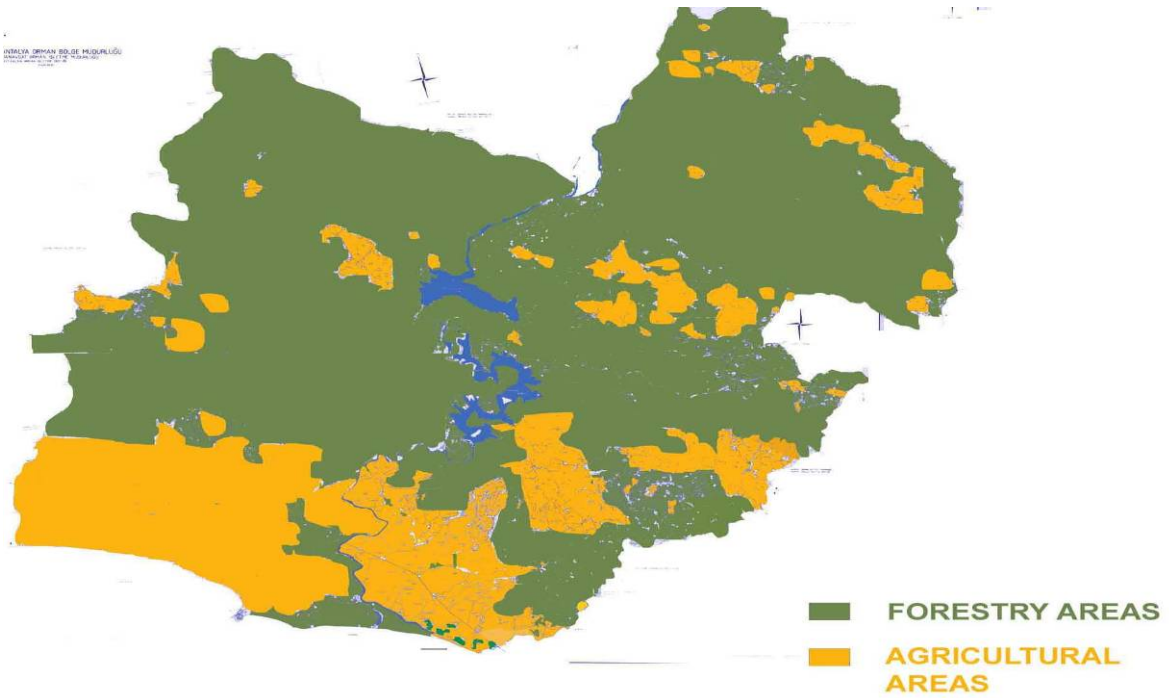


Harita 3: Arkeolojik Sit Alanları

- “Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik”in 7. maddesi kapsamında daha önce belirlenmiş, tarım dışı amaçlarla kullanılmayacak arazilere ilişkin bilgiler Tarım ve Köyşleri Bakanlığından istenilmiştir.
- Çevre ve Orman Bakanlığından orman alanları, milli park alanları, koruma havzalarına ilişkin bilgiler istenilmiştir.



Harita 4: Öneri Yaban Hayatı Koruma Havzası



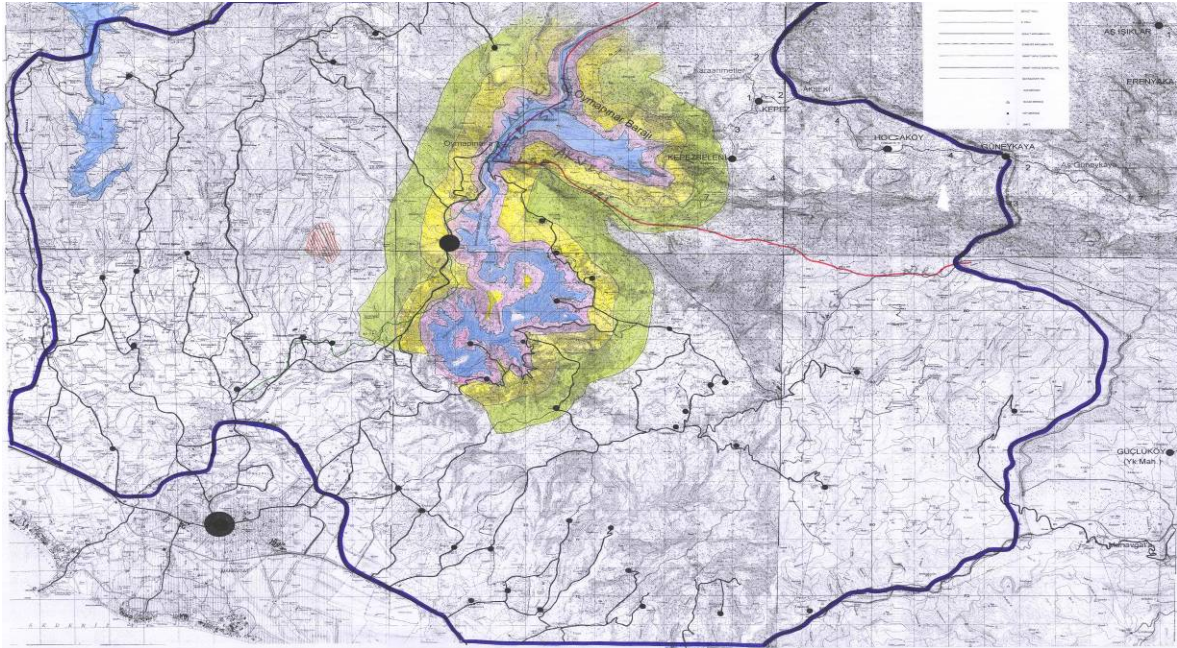
Harita 5: Tarım ve orman alanlarının genel dağılımı

Tarım ve orman alanları kapsamında resmi çalışmalar ve ilgili kurumların görüşleri Kültür ve Turizm Bakanlığına ulaşmamış olduğundan, Harita 5 orman amenajman paftalarından edinilen ham veriler ışığında hazırlanmıştır.

- Karayolları Genel Müdürlüğünden mevcut veya öneri karayolu güzergahları, proje alanının yakın çevresindeki kent merkezlerine irtibatı sağlayacak yol

etüdü istenilmiş, bu kapsamda Antalya- Manavgat ayrımı- şelale il yolu ile Manavgat- Alanya ayrım- Seydişehir yolu haritaya işlenerek gönderilmiştir.

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığından proje alanı kapsamındaki mevcut ve öneri sanayi bölgeleri istenilmiş ve cevaben alınan yazıda herhangi bir projelerinin olmadığı belirtilmiştir.
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığından il, ilçe, belediye ve mücavir alan sınırları, daha önce onaylanan her ölçekteki imar planları ile planlama aşamasında dikkate alınması talep edilen hususlar, kıyı kenar çizgisi tespitleri, deprem risk analiz etüdü, jeolojik rapor, fay hatları vb. etütlere ilişkin bilgiler istenilmiş, bu kapsamda Sarılar Belediye sınırı, Ilica Belediye sınırı, Manavgat mücavir alan sınırı, Manavgat baraj koruma alanları, Doğu Antalya ÇDP değişikliği gönderilmiş ve jeolojik- jeoteknik raporların özel jeoloji bürolarına veya üniversitelere yaptırılması gerektiği belirtilmiştir.
- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünden proje alanındaki yerleşmeler yol ağı istenilmiş, bu kapsamda proje alanındaki yol ağı ve yerleşmeler harita üzerine işaretlenerek gönderilmiştir.
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünden işletmede, inşa halinde ve kesin proje aşamasında olan sulama kanalları ve sulama alanları, taşkın alanları, su toplama havzaları, barajlar ve su kaynakları, yerleşme alanının kullanma suyunu ilişkin etütler ve öneriler istenilmiş, bu çerçevede Manavgat ve Oymapınar Baraj Gölleri koruma alanları, sulama projeleri ve planlanan yeni baraj alanının yeri işaretlenerek gönderilmiştir. Bu bilgiler sentezlenerek planlama çalışmalarına girdi teşkil etmiştir.



Harita 6: Baraj Gölleri Koruma Alanları ve Köy Yolları

- TEDAŞ Genel Müdürlüğünden enerji nakil hatları, trafo merkezleri vb. bilgiler istenilmiş, bu kapsamda gönderilen veriler Harita 7'nin hazırlanmasında kullanılmıştır.

3. PLAN ve ALTERNATİFLERİ

3.1. Projenin Yer Seçim Gerekçesi

Proje alanı Belek, Side, Manavgat Turizm Bandının arka etkileşim bölgesinde yer almaktadır. Bu Turizm bandı deniz-kum-güneş odaklı 7 – 8 aylık turizm faaliyetlerini içeren 80000 yatak kapasiteli bir alandır.

Proje alanının yer seçim nedenleri arasında

- Oymapınar yöresinin doğal ve arkeolojik değerleri
İçerdiği birbirine geçişli ekosistemler,
Havza bazında biyolojik vejetasyonların çeşitliliği,
Faunistik yapının çeşitliliği
- Yöreğe ulaşım kolaylığı (havaalanına yakınlık, karayolu bağlantısı)
- Kıyı bandında süregelen aktivitelerin yarattığı potansiyel
- Altyapı olanakları (Manavgat Çöp Depolama Alanı vb.) yer almaktadır.

Proje alanının doğal karakteristiği bölgede golf turizminin ve doğa yönelimli alternatif turizm aktivitelerinin gerçekleştirilmesine uygun bir zemin hazırlamaktadır. Bu nedenle, yukarıda belirtilen faktörler arasından proje alanının doğal zenginliği Oymapınar yöresinin proje alanı olarak seçilmesi için temel ölçüt olmuştur.

3.2. Oymapınar Turizm Gelişim Planı

3.2.1 Konum

Oymapınar Turizm Gelişim Proje alanı kıyı bandından yaklaşık 30 km. iç kısımda yer almaktadır. Proje alanı 50.000 hektar büyüklüğünde olup, doğusunda Alanya ilçesi Avsallar beldesi, kuzeyinde İbradı ve Akseki ilçeleri, güneyinde Manavgat ilçesi, batısında da Çolaklı beldesi bulunmaktadır. Bu çalışma alanı içinde Oymapınar Belediye sınırları ve Oymapınar ile Manavgat Barajları bulunmaktadır.

3.2.2. Oymapınar Turizm Gelişim Plan Gerekçesi

Oymapınar Turizm Gelişim Planı ile golf ve doğa sporlarına yönelik turizm faaliyetlerinin geliştirilerek turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve bu şekilde turizm sezonunun uzatılması hedeflenmiştir.

Dünyada önem kazanan yeni turizm türleri ile alternatif ve entegre turizm faaliyetlerine yönelik talebi artmıştır. Günümüzde turizm faaliyetlerini çeşitlendiren destinasyonlar yıl boyunca turizm yapma avantajına sahip olmuşlardır.

Türkiye sahip olduğu doğal zenginlikleri ve güzellikleri, eşsiz tarihi ve arkeolojik mirası, kültürel ve geleneksel yapısıyla alternatif turizm faaliyetlerine yönelik ciddi bir potansiyele sahiptir. Yakın zamana kadar Türkiye'nin deniz-kum-güneş odaklı bir turizm destinasyonu olarak bilinmesine karşın, Türkiye'de turizmin çeşitlendirilerek kıyılardan iç kesimlere yayılmasının gerekliliği anlaşılmıştır.

Bu kapsamda, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan 6. Beş Yıllık Kalkınma Planında (1994) kış, festival, gençlik, sağlık, termal, kongre, avcılık, 3. yaş, su sporları ve golf turizmi gibi alternatif turizm faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar alınmıştır. Yeni turizm politikaları turizm sezonunun uzatılmasına, yüksek kaliteli ve alternatif turizm türlerinin geliştirilmesine odaklanmıştır.

Alternatif bir turizm türü olan golf turizmi, hem turizm aktivitelerinin çeşitlendirilmesini hem de turizm sezonunun uzatılmasını teşvik etmektedir. Golf alanlarının golfçüleri ve ailelerini çekmek amacı ile farklı aktiviteler ile bütünleştirilmesi gerekmektedir. Son yıllarda dünyada golf turizmi en karlı turizm faaliyetlerinden biri haline gelmiştir. Toplumun her kesimi için doğa yönelimli bir spor olan golf son 20 yılda büyük bir gelişme göstermiştir. Rakip Akdeniz ülkelerinden İspanya 270 golf alanına sahiptir ve bu spor yılda yaklaşık 3 milyar \$ gelir getirmektedir. (DTÖ)

Golf alanlarının yer seçiminde iklim ve coğrafik koşullar en önemli faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda Türkiye ılıman iklim ve doğal zenginlikler açısından büyük avantaja sahiptir. Bunun yanı sıra ilkbahar, sonbahar ve kış aylarında birçok Avrupa ülkesinde düşük sıcaklıklar ve yağış görülürken, ülkemizde Akdeniz iklimin etkisiyle kış ve bahar ayların ılıman olması bu mevsimlerde de golf oynanmasını mümkün kılmaktadır.

Turizm sezonunun uzatılması ve turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi politikası kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı golf turizminin gelişimine önem vermiş ve Belek'te 6 adet golf alanı gerçekleştirmiştir. Belek'e gelen golf turisti sayısı 1995 yılında yaklaşık 15.000 iken 2003 yılında yaklaşık 10 kat artarak 150.000 seviyesine ulaşmıştır. (E. Yıldırım, Ekolojik Planlama Yaklaşımıyla Antalya'nın Doğu Kıyılarında Golf Sahaları Yapımına Uygun Alanların Saptanması, 2003.) Bu rakamlar bir golf destinasyonu olarak Türkiye'ye olan talebin hızlı bir şekilde arttığını göstermektedir.

Alternatif turizm türlerinin ve özellikle golf sporunun hedef kullanıcıları daha iyi eğitilmiş ve kalifiye olduğu öngörülmektedir. Oymapınar Turizm Gelişim Projesi ile bu niteliklere sahip bir kullanıcı kitlesi hedeflenmektedir.

Spor aktivitelerinin turizm faaliyetlerine entegre edilmesi günümüzde büyük önem kazanmış ve konaklama alanları spor faaliyetlerine yönelik yatırım yapabilmek için yeni alan arayışına girmişlerdir. Böyle bir çabanın amacı, konaklama ünitelerinin aktivite sezonunun uzatılması ve doluluk oranlarının yıl boyunca yüksek tutulmasıdır. Bu kapsamda, Oymapınar Turizm Gelişim Projesi içinde adrenalini sporları, doğa sporları, takım sporlarını da içeren çok amaçlı spor aktiviteleri önerilmektedir. Ayrıca, Oymapınar Yöresinin coğrafi yapısı (topografya, nehir, dağ, vb.) yukarıda belirtilen spor aktivitelerinin geliştirilebilmesi için uygun zemin hazırlamaktadır.

Bu proje kapsamında gençlik turizmin önerilmesinde temel düşünce, gençlik turizmi ile geleceğin potansiyel turist kitlesinin erken yaşta çekilmesidir. Oymapınar yöresinin biyolojik çeşitliliği ve doğal zenginliği, çevre bilincinin geliştirilmesine yönelik gençlik kamplarının gerçekleştirilmesine fırsat vermektedir.

Eko-turizm ve agro-turizm, organik yiyeceklere olan eğilimin artması ve yerel ekonominin desteklenmesi bağlamında uluslararası turizm pazarının gündeminde

yönelik olarak SÇD raporunun değerlendirme aşaması öncesinde bu alternatif elenmiştir.

Sonuç olarak, Oymapınar Turizm Gelişim Projesi kapsamında 3 plan alternatifi önerilmiştir. Bunlar:

- A) ALTERNATİF 1: Yörenin Mevcut Eğilimler Doğrultusunda Gelişimi
- B) ALTERNATİF 2: Doğa ve Peyzaj Yönelimli Turizm Gelişim Projesi
- C) ALTERNATİF 3: Yeşil Dünya Projesi (Golf Gelişimi)

Faaliyet	Yörenin Mevcut Eğilimler Doğrultusunda Gelişimi	Doğa ve Peyzaj Yönelimli Turizm Gelişim Projesi	Yeşil Dünya Projesi
Golf Alanları ve golf Otelleri			✓
Otleller ve Eğlence Birimleri		✓	
Oymapınar Kentsel Gelişim Alanı	✓	✓	
Oymapınar Gelişim ve Aktivite Merkezi			✓
Doğa Parkı, Bölge Parkı		✓	✓
Oymapınar Bölge Parkı			✓
Rekreasyon alanı ve günübirlik aktiviteler			✓
Çok amaçlı spor turizmi		✓	✓
Jip Safari, Motosikler, bisiklet ve trekking rotaları, Bot Turu	✓	✓	✓
Gençlik Turizmi ve Kamp Alanları		✓	✓
Seleukeia Arekeoloji Parkı		✓	✓
Ekoturizm ve hobi bahçeleri			✓
Agro Turizm		✓	
Tarım ve Hayvancılık	✓		
Yaban Hayatı Koruma Sahası		✓	✓
Ticaret Birimleri			✓

A) ALTERNATİF 1: YÖRENİN MEVCUT EĞİLİMLER DOĞRULTUSUNDA GELİŞİMİ

Kırsal bir yerleşme olan Oymapınar'da temel geçim kaynağı toplam iş gücünün %50'sini oluşturan tarım ve hayvancılıktır. Yerleşmenin mevcut eğilimler doğrultusunda gelişmesi halinde en önemli yasal kısıtlayıcı Su Kirliliği Yönetmeliği olacaktır.

Bu yönetmelik ile mevcut yerleşmenin olduğu şekilde dondurulması öngörülmekte ve sadece mevcut yapıların bakımı ve onarımına izin verilmektedir. Bu sebeple Oymapınar Uygulama İmar Planı kentsel gelişimi sınırlandırmakta, kentsel servisler için yeni gelişim alanları önermemekte ve nüfusu bugünkü haliyle (3200 kişi) dondurmaktadır.

Nüfusun doğal artışı ve mevcut turizm faaliyetlerine olan talebin artışı, bölgede yeni gelişmeleri destekleyecektir. Bunun sonucu olarak da yörede yasal olmayan kentsel gelişimi ve kaçak yapılaşmayı engellemek zor olacaktır.

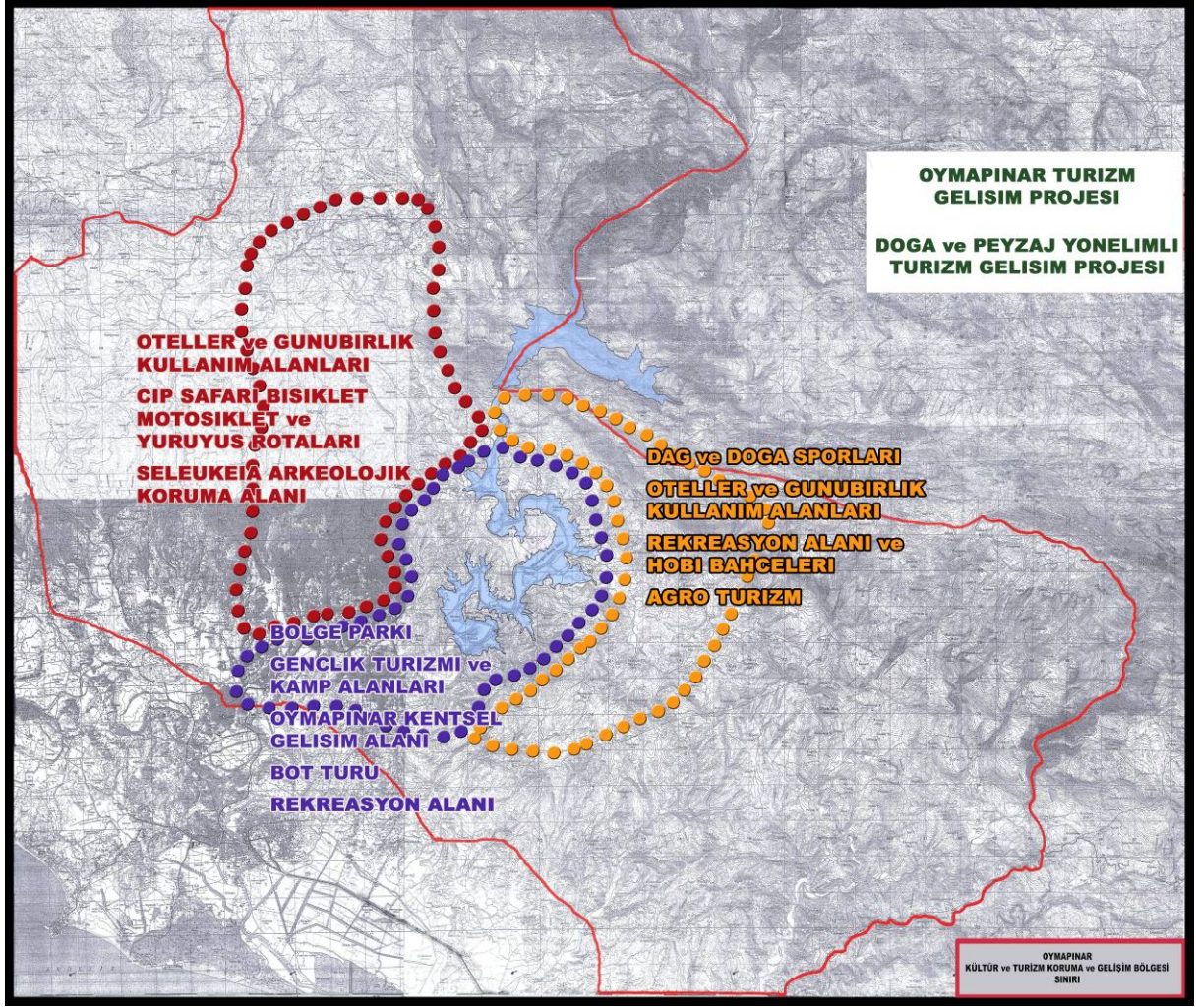
Oymapınar yerleşmesi, deniz- kum- güneş üçlemesi doğrultusuna gelişmiş ve turizm piyasasında yerini almış olan Manavgat-Side-Belek turizm odaklarına gelen turistlere alternatif turizm (jip safari, akarsu sporları, dağ-doğa yürüyüşü, vb.) olanakları sunabilecek potansiyele sahip iken yasal kısıtlamalar nedeniyle, mevcut ek bir gelişim sağlayamayacaktır. Bununla birlikte bölge, jip safari, bot turu, balıkçılık, trekking vb. alternatif turizm aktiviteleri ile yoğunca kullanılmaktadır. Mevcut eğilimler doğrultusunda baraj gölü çevresinde yoğun ve kontrolsüz olarak gerçekleştirilen bu turizm aktiviteleri, çevreye zarar vermeye devam edecektir.

Bu çerçevede Oymapınar Belediyesi kontrolsüz olarak sürdürülen bu turizm faaliyetlerini düzenlemeye ve yasal olmayan yapılaşmaları kontrol etmeye başlamıştır.

B) ALTERNATİF 2: DOĞA VE PEYZAJ YÖNELİMLİ TURİZM GELİŞİM PROJESİ

Bölge parkı, otel ve günübirlik alanlar, arkeolojik koruma alanı, spor aktiviteleri, agro turizmi, kamp alanları, gençlik turizmi, jip safari –motosiklet- bisiklet ve trekking rotaları bu alternatifte önerilen aktivitelerdir.

Bu alternatifte yeni altyapı yatırımı önerilmemekte ve mevcut rotalar ve yolların kullanımı öngörülmektedir. Bu yolların bakım ve onarımı yerel yönetimlerce sağlanacaktır. Diğer altyapı hizmetleri ise (çöp, atık, kanalizasyon, su vb.)Oymapınar Belediyesince yerine getirilecektir.



I. Bölge Parkı

Bu alan, Manavgat Baraj gölünün mutlak ve kısa mesafeli koruma zonunda planlanmıştır. Bu bölgede piknik alanları, parklar, çocuk bahçeleri, botanik parklarının yer alması ile balıkçılık, kuş gözlemciliği, bisiklet ve yürüyüş yolları yapılması öngörülmüştür.

Restoran, kafe ve diğer günübirlik aktiviteler baraj gölünün günübirlik aktivitelere imkan veren ikinci koruma zonunda gerçekleştirilecektir.

II. Oteller ve Eğlence Birimleri

Bu alternatifte oteller ve eğlence birimlerini içeren beş merkez öngörülmüştür. Bunlar:

- İncirsivrisi Merkezi (Günübirlik Aktiviteler)
- Tilkiler Merkezi (Oteller ve günübirlik aktiviteler)



- Oymapınar Merkezi (Oteller ve Günübirlik aktiviteler)



- Naras Kapı Merkezi (Günübirlik Aktiviteler)



- Değirmenli Merkezi (Oteller ve Günübirlik Aktiviteler)



Bu merkezlerde butik oteller ile eğlence aktiviteleri (restoran, bar, kafe vb.) yer alacaktır.

III. Seleukeia Arkeolojik Koruma Alanı

Açık hava müzesi olarak planlanan bu alanda, alanın tanıtımına yönelik satış üniteleri, tanıtım ve ziyaretçi merkezi yapımı öngörülmüştür.

IV. Spor Aktiviteleri

Bu alanda tırmanma ve dağcılık aktivitelerinin gerçekleştirilmesi planlanmıştır.



V Agro Turizm

Bu tarım alanlarında küçük çiftlik işletmelerinin, doğal ve organik gıda satış birimlerinin, işletme ve yönetim birimlerinin geliştirilmesi planlanmıştır. Bu alanlarda, at-biniş parkurları, bisiklet güzergahları yer alacak ve çiftlik hayatına aktif katılım ve hobi bahçelerin periyodik olarak kiralanması sağlanacaktır.

Çiftçiler için organik gıda üretimi, tarım ilaçları, gübreleme ve organik tekniklerle ekip biçmeye yönelik eğitimler düzenlenmesi öngörülmüş ve bu kapsamda bir eğitim merkezi planlanmıştır.



VI. Kamping ve Gençlik Turizmi

Kamp alanlarında çadır ve bungalov birimleri planlanmıştır. Gençlik turizmi ise eko turizmi, doğa korumayı ve 7-14 yaş grubunun sosyal-kültürel gelişimini içeren eğitim kamplarını içermektedir.

Bu alanda ayrıca bot turlarına yönelik yönetim merkezinin ve bot kiralama birimlerinin yapılması planlanmıştır.

VII. Jip Safari- Motosiklet – Bisiklet – Trekking Rotaları

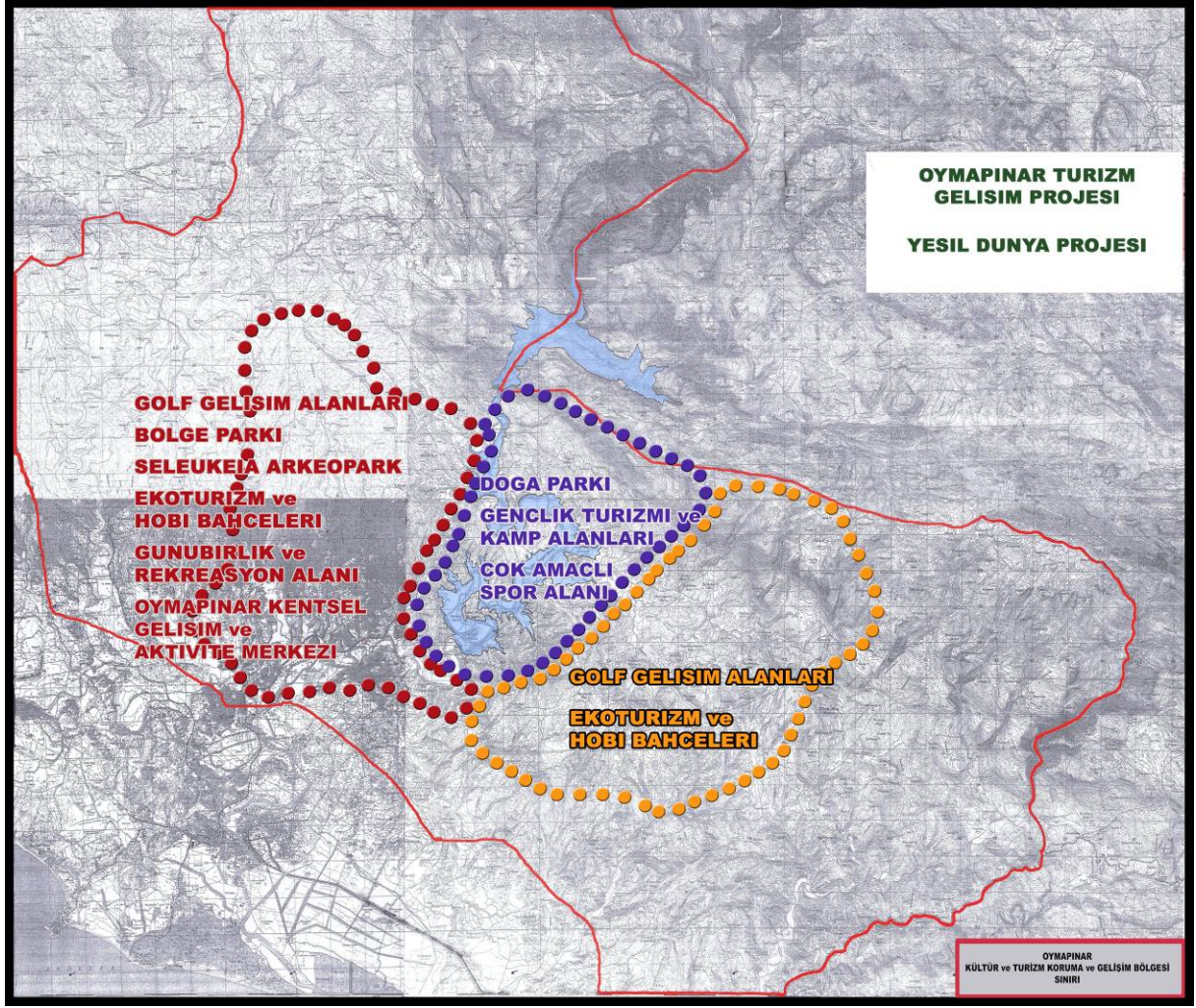
Temel amaç yöredeki mevcut cip safari, motosiklet, bisiklet, trekking aktivitelerinin organize edilmesi ve rotaların geliştirilmesidir.

- Oymapınar Merkezi'nden başlayan ve Tilkiler, İncirsivrisi, Seleukeia Arkeolojik Sit Alanı, Naras Kapı güzergahıyla tamamlanan birinci rota araç (cip safari, bisiklet, motosiklet) ve trekking için uygundur.
- İncirsivrisi Merkezi'nden başlayan ve antik göç yolu, antik su yolu, Oymapınar, Naras Kapı ve Değirmenli Merkezi güzergahıyla tamamlanan ikinci rota ise sadece trekking için uygundur.

C) ALTERNATİF 3: YEŞİL DÜNYA PROJESİ (GOLF GELİŞİMİ)

Bu alternatifte gelişim senaryosu, turist eğilimleri ve sezon avantajları ile çevreye duyarlı turizmi çeşitlendirme politikaları üzerine dayanmaktadır. Bu kapsamda, Yeşil Dünya Kenti Gelişim Alternatifi ile golf gelişim bölgeleri, Oymapınar kentsel gelişim alanı ve aktivite merkezi, doğa parkı, çok amaçlı spor turizmi, gençlik turizmi ve kamp alanı, Seleukeia Arkeopark, Oymapınar bölge parkı, rekreasyon alanı ve günübirlik aktiviteler, eko turizm ve hobi bahçeleri, yaban hayatı koruma sahası ve ticari üniteler yapılması planlanmıştır.

Proje alanında altyapı hizmetlerinin sağlanmasına, bakım ve onarımına yönelik hizmet birliklerinin kurulması planlanmıştır. Yatırımcılar, yerel yönetimler, belediyeler vb. kuruluşlar bu örgütlenme modelinin temel katılımcıları olacaktır. Bu hizmet birlikleri, katı ve sıvı atık bertarafı, su temini, peyzaj düzenlemesi ve yol yapımı-bakımı gibi hizmetlerin yerine getirilmesinden sorumlu olacaklardır.



I. Golf Gelişim Bölgesi

Bu alanda golf otelleri, golf sahaları, golf kulüpleri ve golf villalarının geliştirilmesi planlanmaktadır.

Uluslararası şampiyona sahaları (18 delikli) topografyaya ve sahanın uzunluğuna bağlı olarak yaklaşık 60-80 hektarlık bir alan gerektirmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığınca Belek bölgesinde tahsis edilen (konaklama, golf kulübü ve golf sahalarını kapsayan) golf otelleri ise yaklaşık 150 hektar büyüklüğündedir. Bu da gösteriyor ki, konaklama, golf kulübü ve golf sahası gibi kullanımları bir arada barındıran kapsamlı bir golf alanı için yaklaşık 150 hektarlık bir alan ayrılması gerekmektedir.

Öte yandan Oymapınar Turizm Gelişim Proje alanı çok çeşitli biyolojik türlere, doğal zenginliğe ve hassas orman alanlarına sahip olduğu için, proje alanında gerçekleştirilecek golf alanlarının Belek yöresindeki golf alanlarından daha büyük yüzölçüme sahip olması gerekmektedir.

Bu kapsamda,

- Mevcut flora-fauna ve su kaynaklarına minimum negatif etki yaratması,
- Topografyanın avantajlı ve dezavantajlı konumuna göre tasarım esnekliği sağlanabilmesi,
- Çeşitli seviyelerde zorluk derecelerine sahip golf sahalarının planlanması ve bu şekilde farklı düzeylerdeki golfçülere değişik olanakların sunulması,
- Golfçüler için mümkün olan en konforlu ve rahat ortamın hazırlanabilmesi,

amacıyla Oymapınar Turizm Gelişim Proje alanında gerçekleştirilecek her bir golf alanı için minimum 250-300 hektar büyüklüğünde bir alan ayrılması gerektiği belirlenmiş ve planlama çalışmaları bu kabul doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

3.2.3'te belirtildiği üzere, gelişmeye en uygun olan alanlar yaklaşık olarak belirlenmiştir. Gelişmeye uygun alanlar ve golf alanları için gereken minimum büyüklük (250-300 hektar) bir arada ele alındığında, proje alanında 14 adet golf sahasının gerçekleştirilebileceği belirlenmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Yatırım Geliştirme ve Planlama Dairesi Başkanlığı'nın planlama deneyimleri, kapsamlı bir golf gelişim alanında, tesis başına yaklaşık 2500 yatak kapasitesi gerçekleştirilmesinin makul bir değer olduğunu göstermektedir.

Yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda, bu alternatife golf gelişim deseni aşağıda belirtilmiştir;

- Toplam golf alanı : 14
- Minimum alan: 250-300 hektar/tesis
- Maksimum yatak kapasitesi: 2500 yatak/tesis
- Toplam yatak kapasitesi: 35.000 yatak





Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği bölgede golf gelişimi için en önemli yasal kısıtı oluşturmaktadır ve bu yönetmeliğe göre Manavgat Baraj Gölü mutlak koruma alanında hiçbir yapılaşmaya izin verilmezken;

- kısa mesafeli koruma alanında konaklama üniteleri içermeyen golf sahalarının yapılmasına,
- orta mesafeli koruma alanında ise kat yüksekliği 6.50 metreyi (2 kat) geçmeyen konaklama birimlerinin gerçekleştirilmesine,

olanak tanınmıştır. Uzun mesafeli koruma alanında ise golf gelişimine ilişkin herhangi bir kısıtlamaya gidilmemiştir.

II. Oymapınar Kentsel Gelişimi ve Aktivite Merkezi

Baraj gölünün mutlak koruma zonunda kalan Oymapınar Yerleşmesi'nde yeni gelişmeler yasaklandığı için, Oymapınar kentsel gelişim alanının, düşük yoğunluklu gelişmeye izin veren orta-mesafeli koruma alanına taşınması planlanmıştır. Kentsel gelişim alanları, eğitim, sağlık, güvenlik hizmetleri, turizm gelişimine yönelik alt hizmetler, sosyal ve teknik altyapı hizmetleri bu alanda gerçekleştirilmesi öngörülen başlıca kullanımlardır.

Yerel ekonominin desteklenmesi amacıyla, Yeşil Dünya Projesi kapsamında Oymapınar kentsel gelişim alanı, ana ticaret ve eğlence merkezi olarak tasarlanmış olup bu doğrultuda aktivite merkezinde bar, disko, sinema salonları, yöresel yemeklerin sunulduğu restoranlar, yerel ürünlere yönelik satış üniteleri ve diğer ticari birimler önerilmiştir.

Ayrıca, Oymapınar Yerleşmesinde, özgün mimariyi yansıtan ve yerel yapı malzemeleri kullanılarak inşa edilecek olan butik otellerin gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Butik oteller için özel bir örgütlenme modeli geliştirilmiştir.

III. Doğa Parkı

Doğa parkı ile, Manavgat Baraj Gölü çevresinde bulunan biyolojik açıdan hassas alanların korunarak projeye bir girdi oluşturması sağlanmıştır. Bu kapsamda, baraj gölü mutlak koruma alanı ile kısa mesafeli koruma alanının bir kısmı doğa parkı olarak tasarlanmıştır.



Bu alanda,

- Botanik parkı
- Arboretum
- Hayvanat Bahçesi
- Yürüyüş ve bisiklet güzergahları
- Günübirlik kullanım ve ticaret alanları (kısa mesafeli koruma alanında)
- Doğal ve ekolojik araştırmalar için uluslararası enstitüler

kurulması planlanmıştır.

IV. Çok Amaçlı Spor Aktiviteleri

Bu alanda, dağcılık, akarsu sporları, bungee jumping, yamaç paraşütü, tırmanma, gibi adrenalin sporları, foto safari, motosiklet- bisiklet biniş parkurları, trekking, sportif olta balıkçılığı gibi doğa yönelimli sporlar ile futbol, voleybol ve basketbol sahaları, bunlara ek olarak da sporcu konaklama birimleri yer alacaktır.



V. Gençlik Turizmi ve Kamp Alanı

Gençlik turizmi alanında, eko turizm, doğa koruma ve 7-14 yaş gruplarının sosyo-kültürel gelişimi için eğitim kampları yapılması planlanmıştır.

Kamp alanında, hektar başına 30 çadır kabulü ile çadırli kamp ve bungalov birimleri tasarlanmıştır.

VI. Seleukeia Arkeopark

Seleukeia arkeolojik sit alanının açık hava müzesi şeklinde geliştirilmesi öngörülmüştür. Bu alana yönelik olarak özel koruma ve iyileştirme kuralları geliştirilecektir. Sit alanının çekiciliğinin artırılabilmesi için alanın çevredeki turizm aktiviteleri ile bütünleşmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, yeni kazı çalışmaları ile arkeolojik sit alanının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar teşvik edilecek, mevcut ve yeni bulunan kalıntıların da açık hava müzesi olarak sergilenmesine yönelik gerekli düzenlemeler gerçekleştirilecektir.

Seleukeia Arkeopark'ın girişi, satış birimleri, tanıtım ve ziyaretçi merkezi gibi aktiviteleri içerecek şekilde planlanmıştır.

VII.Oymapınar Rekreasyon Alanı

Bu alan, Oymapınar kentsel gelişim bölgesi ile hassas orman alanları arasında bir tampon bölge oluşturmak üzere planlanmıştır. Rekreasyon alanında, yerel halka ve ziyaretçilere hizmet etmek üzere ocuk bahçeleri, oyun alanları, piknik alanları, yürüyüş ve bisiklet yolları planlanmıştır.

VIII. Günübirlik Kullanım ve Rekreasyon Alanı (Oymapınar Yeşil Dünya Kenti Girişi)

Manavgat Nehri boyunca uzanan alan, proje alanı ile Manavgat Yerleşmesinin bağlantısını sağlamak üzere tasarlanmıştır. Bu alanda geliştirilecek temel aktiviteler den biri olan Oymapınar Yeşil Dünya Projesi giriş kapısı, ziyaretçiler için bilgi ve tanıtım merkezi olarak planlanmıştır.



Ayrıca, Manavgat Nehri boyunca restoranlar, kafeler, açık alan rekreatif aktiviteleri (paintball, park, piknik alanı, vb.) gibi günübirlik kullanım alanları önerilerek Oymapınar ile Manavgat Yerleşmeleri arasındaki aksın kuvvetlendirilmesi sağlanmıştır.

IX. Eko turizm (zel Koşullu Tarım Alanları) ve Hobi Bahçeleri

Eko turizm yaklaşımı ile özel koşullu tarım alanlarında;

- Yerel halkın turizme aktif katılımı
- Tarım temelli turizm faaliyetlerinden elde edilen gelirlerin yerel ekonomiye dönüşünün sağlanması
- vrenin korunması ve turizm sektörü konularında halkın bilinçlendirilmesi

hedeflenmektedir.

Bu alternatifte, golf gelişim alanları çevresindeki hassas tarım alanları eko turizm geliştirilecek alanlar olarak tespit edilmiştir. Seçilen tarım alanları birçok köyü kapsamaktadır ve bu köylerin tarıma dayalı turizm faaliyetleri konusunda organize edilmesi ile eko turizmin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Proje kapsamında iki adet eko turizm alanı tespit edilmiştir. Bunlardan birincisinin merkezi Belenobası Köyü, ikincisinin merkezi de Dikmen-Bucakşeyhler Köyleri olarak belirlenmiştir. Bu köylerde, mevcut çiftliklerin yeniden düzenlenmesinin yanı sıra, yeni çiftlik işletmeleri de butik otel anlayışı ile geliştirilecektir.



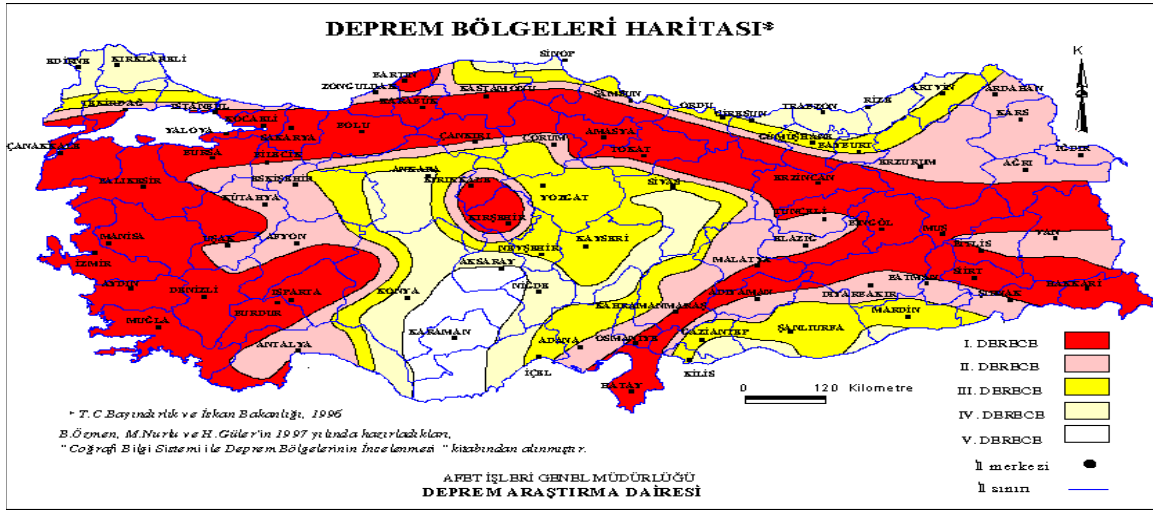
Bu alanlarda, doğal yaşama ve çiftlik hayatına aktif katılımın sağlanabilmesi amacıyla binicilik ve bisiklet turları, foto safari, doğal ve organik ürün üretimine katılım gibi aktiviteler tasarlanmıştır. İlaveten, yerel gelirlerin artırılması için, doğal ve organik gıdalara yönelik satış birimleri, geleneksel pazarlar, el yapımı ürünler ile doğal ürünlere yönelik atölye çalışmaları ve at-bisiklet kiralama birimleri önerilmiştir.

Ayrıca bu alanda, Oymapınar ve Manavgat'ta yaşayan halk ile ziyaretçilerin özel ilgilerini karşılamak üzere periyodik olarak kiralanacak hobi bahçelerinin oluşturulması planlanmıştır.

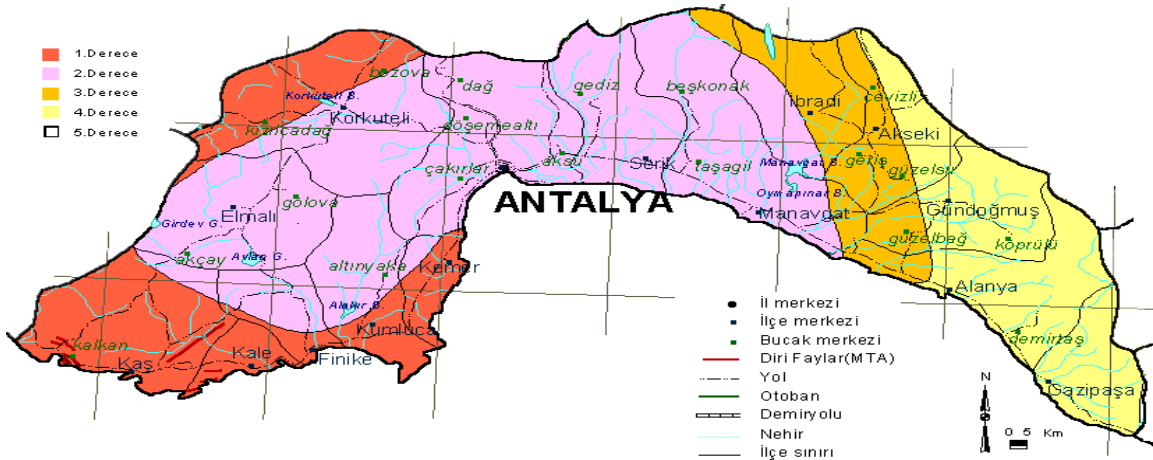
X. Ticari Birimler

Golf gelişim alanlarının günlük ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanan bu birimlerin, Oymapınar aktivite merkezini destekleyici alt merkezler olarak geliştirilmesi planlanmıştır.

sahip topografyalarda yağmur sonrası oluşan yüzey akışları ile alanda taban suyunun oluşması için uygun ortamlar ortaya çıkabilir.



Harita 10: Türkiye Deprem Haritası



Harita 11: Deprem Dereceleri

Marn-kiltaşlı özelliği gösteren alanlar ile dik eğime sahip alanlardaki planlama çalışmalarında iki kattan daha yüksek katlı yapıların inşasında jeoteknik özelliklerin dikkate alınması ve zemin sağlamlığının elde edilebilmesi için gerekli önlemlerin alınması, kapsamlı zemin etütlerinin yapılması gereklidir.

Proje alanı Türkiye ikinci derece deprem kuşağında yer almaktadır. Bununla birlikte alanda bugüne kadar hasar yaratıcı bir doğal afet meydana gelmemiştir. Genel olarak alanının bütünüdürün yerleşilebilir nitelikte olduğu kabul edilmektedir. Ancak herhangi bir inşaat faaliyeti başlatılmadan önce detaylı jeolojik ve jeoteknik araştırma ve zemin etütlerinin yapılması gerekmektedir.

4.1.2. Su Kaynakları

Proje alanında su kaynakları önemli bir yer tutmaktadır. gibi Proje ile önerilen faaliyetlerden özellikle golf alanları su kaynaklarıyla doğrudan bir ilişki içindedir. Bu sebeple alandaki su kaynakları detaylı incelenmiştir.

Çalışma alanı içindeki ana su kaynakları Manavgat ırmağı, Manavgat Baraj Gölü ve Oymapınar Baraj Gölüdür. Oymapınar Barajı enerji üretimi için inşa edilmiştir. Manavgat Barajı ise içme suyu ve sulama suyu amaçlı olarak kullanılmaktadır.

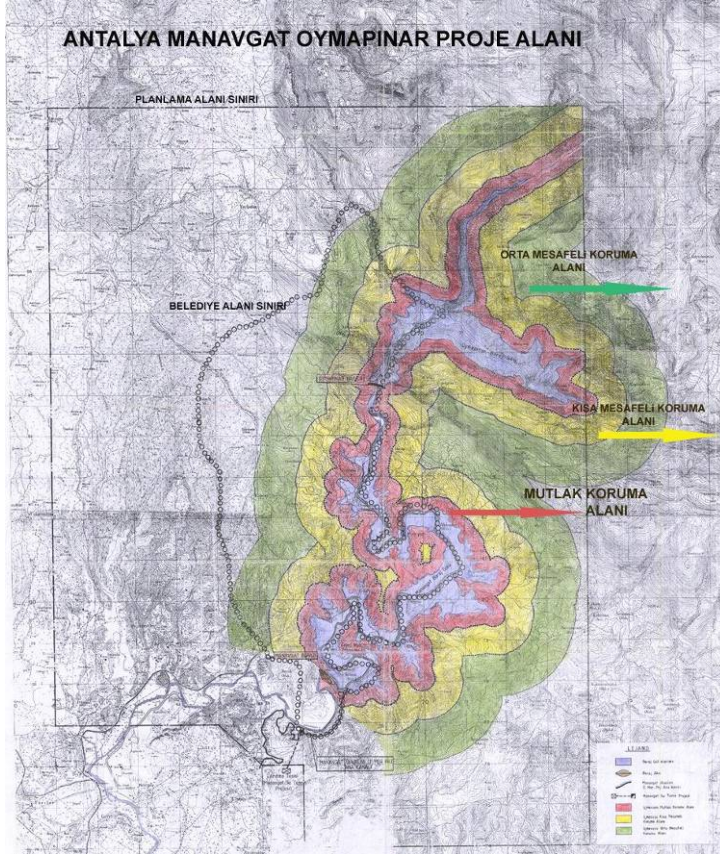
Oymapınar Barajı bölgenin kuzeyinde ve yaklaşık 20 km uzağındadır. Yapım amacı sel baskınlarını önlemek ve elektrik enerjisi üretmektir. Barajın ön çalışmaları 1963 yılında başlamıştır. İnşaatı 1977 yılında başlamış ve 1984 yılında tamamlanarak hizmete girmiştir. Oymapınar Barajı ülkemizdeki en yüksek beton kemer gövdeli ve en yüksek su derinliğine sahip barajlardan biridir. Baraj gölünün derinliği 185 m'yi ve uzunluğu 5 km'yi bulmaktadır. Baraj gölü 384 milyon m³ su hacmine sahiptir. Normal su kotunda baraj gölü alanı 4.70 km² 'dir . Baraj yılda 1.62 milyon kw saat enerji üretmektedir. D.S.İ. Genel Müdürlüğünden elde edilen bilgilere göre barajdan saniyede 450 m³ (su miktarının fazla olduğu dönemlerde) ile 60-80 m³ arasında su boşaltılmaktadır.

Proje alanındaki ikinci baraj Manavgat Barajıdır. Barajın inşası 1984 yılında başlamış ve 1988 yılında tamamlanmıştır. Baraj Oymapınar alt kısmında yaklaşık km mesafede inşa edilmiştir. Baraj gövdesinin yüksekliği 32.3 m'dir. Baraj toprak dolgu tipinde inşa edilmiştir. Normal su kotunda baraj gölünün hacmi 89 milyon m³'tür.

Manavgat bölgesi içme suyu açısından herhangi bir problem yaşamamaktadır. Alan oldukça zengin yer altı suyu kapasitesine sahiptir. Alandaki en büyük yer altı su sistemi -Dumanlı Kaynağı- saniyede 50 m³ 'lük bir kapasiteye sahiptir ve Oymapınar baraj gölü altında kalmıştır. Aynı zamanda oldukça iyi bilinen Altınbeşik-Düdensuyu yeraltı su sistemi de sularıyla Manavgat Irmağını beslemektedir. Yaz aylarında oldukça hızlı bir akış sistemine sahip bu sistem kış aylarında yavaşlamaktadır. Manavgat Irmağının akış hızı yer altı ve yerüstü suları ile belirlenmektedir. İrmak yağışların bol olduğu Nisan ayında saniyede 229 m³, ekim ayında ise 49 m³'lük bir akış hızına sahiptir. Irmağın yıllık ortalama akış hızı saniyede 149 m³'tür.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarım İlçe Müdürlüğünden alınan bilgilere göre, D.S.İ. tarafından tarımsal sulama amacıyla baraj işletmesinden saniyede 70-80 m³ miktarında su serbest bırakılmaktadır. Bu durum saniyede 50 m³'lük bir su miktarının bırakılmasının Manavgat Baraj gölüne herhangi bir baskı yaratmayacağını göstermektedir.

Oymapınar Belediyesi ile birlikte üç köy ve Baraj İşletme Müdürlüğü yerleşim birimleri mutlak koruma alanı içerisinde yer almaktadır.



Harita 12: Manavgat Baraj Gölü Koruma Bölgeleri

4.2. Meteorolojik ve İklimsel Özellikler

Tüm yıl boyunca turizmin teşvik edilebilmesi açısından bölgedeki iklimsel koşullar ve sıcaklık dereceleri önemli bulunmakta ve çalışmamızda göz önüne alınmaktadır.

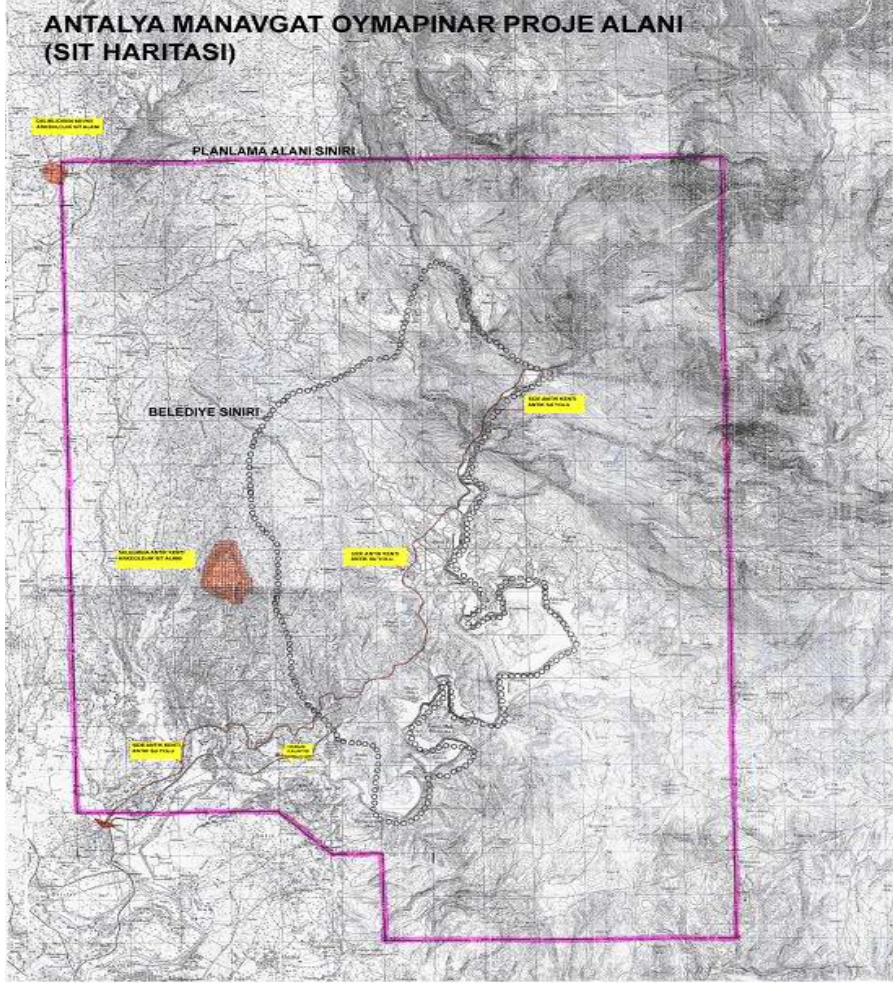
Proje sahasının içinde bulunduğu Antalya Havzası kuzeyde yüksek dağlarla çevrili bulunmasından dolayı daha sıcak bir iklime sahiptir. Yazları sıcak ve kurak kışları ise ılık ve yağışlı bir özelliğe sahip Akdeniz iklimi bölgede hakimdir.

Aylık ortalama sıcaklık 18.2 °C'dir. En soğuk sıcaklık Ocak ayında -2.1 °C olarak en sıcak derece Ağustos ayında 42.8 °C olarak ölçülmüştür. Yıllık ortalama yağış miktarı 1288.1 mm olup en çok yağış alınan ay Aralık, en az yağış alınan ay Temmuz ayıdır. Aylık ortalama nem %71, buhar basıncı da 15.7 mb'dır.

Proje alanındaki aylık ortalama rüzgar basıncı 1.6.m/sn'dir. En güçlü rüzgarlar 18.9 m/sn olarak "Kuzey" ve "Batı" olarak ölçülmüştür. Hakim rüzgar yönü "Kuzey"dir.

4.3. Kültürel Değerler

Proje alanında yürürlükteki yasal düzenlemelere göre tespit edilmiş kültürel değerler belirlenmek ve planlama çalışmalarında korunmak durumundadır. Alandaki kültürel değerler aşağıda sıralanmaktadır.



Harita 13: Kültürel Değerler

Side Antik Su Yolu

Kemerli olan bu su yolunun M.S. ikinci yüzyılın son yıllarında inşa edildiği tahmin edilmektedir. Suyu, Manavgat Çayı kaynağından sağlanmaktadır. Su yolunun on bölümü, kaynakla kent arasında, ara uzaklıkları farklı olarak iyi korunmuş bir durumda olup, günümüzde ayakta durmaktadırlar.

Manavgat ilçesi, Sevinç köyü, Dumanlıyer mevkiinden başlayarak Side Antik Kenti'ne uzanan Antik Su Yolu, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.05.1981 gün ve A-2885 sayılı kararı ile "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" olarak tescil edilmiştir.

Delikliören Antik Yerleşmesi

Antik yerleşmenin M.Ö. üçüncü yüzyılda Side Antik Su Yolunun korunması amacıyla kurulduğu tahmin edilmektedir. Bu yerleşmeden Roma dönemi yazarlarından Vitruvius'un kitabında söz edilmektedir.

Manavgat İlçesi, Salur Köyü, Kabağağaç Mahallesi, Delikliören Mevkii, Antalya Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 23.07.1997 gün ve 3464 sayılı kararı ile I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir.

Seleukeia Antik Kenti

Side'nin 23 km kuzeydoğusunda bulunan antik kent, Seleukoslar tarafından kurulmuştur. Kentteki kazı çalışmalarına 1972 yılında başlanmıştır. Kazılar sırasında çıkarılan mozaikler, bugün Antalya Müzesinde sergilenmektedir. Kentin gelişmişliğinin göstergesi olarak iki katlı agorası, bazilikası, sarnıç ve kanalizasyon sistemi sayılmaktadır.

Manavgat ilçesi, Bucakşihlar Köyündeki Seleukeia Antik Kenti, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 10.03.1979 tarih ve A-1569 sayılı kararı ile I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir.

4.4. Toprak Özellikleri

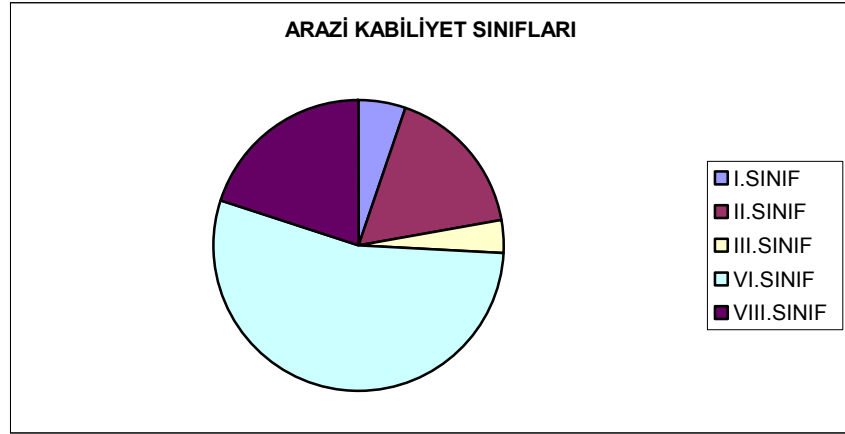
Herhangi bir gelişmeye açılacak alanlar için toprak durumun ve özelliklerinin bilinmesi planlama çalışmalarında önem arz etmektedir. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünden elde edilen bilgilere göre alanda 6 türde toprak yapısı bulunmaktadır.

Alanın 326 dekarlık bölümü birinci sınıf tarım toprağıdır ve sulı tarım amacıyla kullanılmaktadır. 1056 dekarlık kısmı ikinci sınıf olarak belirlenmiştir ve yine tarım amacıyla kullanılmaktadır. 217 dekarlık kısmı üçüncü sınıftır ve tarım amaçlıdır. 2195 dekarlık bölüm altıncı sınıftır ve tarımsal alanlar bulunmaktadır. 895 dekarlık bölümü altıncı sınıf olarak belirlenmiştir ve orman alanlarıdır. 264 dekarlık bölüm ise altıncı derecedir ve zeytincilik yapılan alanlardır.

Tarım ve Köyışleri Bakanlığının üzerinde durduğı üzere;

1. Birinci sınıf tarım arazilerinin herhangi başka bir amaç için kullanılması mümkün değildir.
2. Ağaçlandırma yapılan alanlarda yapılacak faaliyetler için Bakanlığın izninin alınması gereklidir.
3. Orman kullanımına sahip alanlarda gerçekleştirilecek faaliyetler Çevre ve Orman Bakanlığının iznine tabiidir.
4. 3661 dekarlık bir alan gerekli önlemlerin alınması şartıyla önerilen faaliyet ve aktiviteler için uygundur.

	Sulu Tarım (S)	Kuru Tarım (K)	Orman (O)	Zeytin (Z)	Yerleşim Alanı(Y)	Toplam (Dekar)
I	326					326
II		1056				1056
III		217				217
VI		2195	895	264		3354
VIII					1249	1249
Toplam (Dekar)	326	3468	895	264	1249	6202



4.5. Bitki Örtüsü (Flora) ve Yaban Hayatı (Fauna)

4.5.1. Flora

Yapılan araştırma ve incelemelerle Oymapınar pilot proje alanında maki formasyonu 550-1000 m arasında oldukça yaygın olduğu belirlenmiştir. Bu formasyon bazı alanlarda 1000 m'nin üzerinde orman açıklıklarında da görülmektedir. Özellikle sık olmayan Kızılçam (*Pinus brutia*) ormanları ile (Lübnan Sediri *Cedrus libanii*) ormanlarının altında yaygın olarak bulunmaktadır.

Alanın tamamına yakın kısmı kızılçam ormanlarıyla kaplıdır. Aynı zamanda Ardıç (*Juniperus excelsa*), Gökmar (Abies cilicica, Abies isaurica), Lübnan Sediri (*Cedrus libanii*) toplulukları ve vejetasyonları da alana yayılmış durumdadır.

Gökmar (Abies cilicica, Abies isaurica) formasyonu özellikle 880-1750 yükseklikleri arasında yaygın durumda bulunmaktadır. Lübnan Sediri (*Cedrus libanii*) toplulukları da bu formasyon içinde dağınık halde bulunmaktadır.

550-2000 m yükseklikleri arasında yaygın durumda bulunan Ardıç (*Juniperus excelsa*) toplulukları alanın güney tarafındadır ve maki topluluklarıyla karışmıştır.

Bitki örtüsü ve yaban hayatı açısından alanda bulunan duyarlı bölgeler aşağıdaki haritada gösterilmektedir.

Bölgedeki orman varlığının değerlendirilmesinde 3 aşamalı bir yaklaşım tercih edilmiştir. Ağaç türleri ve değişik türlerin karışımı, ağaç topluluklarının yaşları ve kaplılıkları bu yaklaşımda öne çıkan kriterler olmuştur.

Kızılçam, Ladin, Sedir, Servi, Meşe ve Söğüt türleri alanın genelinde yaygın türler olarak gözlemlenmiştir. Arazi çalışmalarında bazı bölgelerdeki ağaç topluluklarının oldukça sık bir yapı gösterdiği ve neredeyse girilmez durumda bulunduğu bazı bölgelerde ise oldukça dağınık bir yapıda münferit topluluklar halinde bulunduğu gözlemlenmiştir.

Ancak ağaç topluluklarının çok yoğun olduğu bölgelerde yeterli ve kaliteli bir düzeyde bakım ve korumanın bulunmadığı, hastalık ve yangın tehlikesine maruz kalabilecek durumda oldukları dikkat çekmiştir. Buna ek olarak yoğun orman alanlarının

bulunduğu bölümlerde oldukça sinsi ve hızlı yayılabilme yeteneğine sahip bir zararlı olan Çam Kese Böceği zararlarının olduğu ve ormanın büyük bir bölümünde bulunduğu gözlemlenmiştir. Bu sebeple orman varlığının sürekliliği açısından kısa zamanda detaylı ve sürekli bir bakım ve işletim sisteminin kurulması gerektiği düşünölmektedir.



Çam kese böceği zararlısı aslında bir tırtıldır ve en büyük zararlarından birisini çam ağaçları üzerinde gerçekleştirmektedir. Ülkemizde Marmara, Ege, Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde yayılış göstermektedir. Yarattığı tehlike ve salgın oluşturdıkları keselerin miktarına ve mevsimlere bağlı olarak farklılıklar göstermektedir. Bu zararlı ile baş etmede güneşlenme durumu ve süresi önemlidir. Salgın sonbahardan ilkbahara kadar sürebilir.

Bu zararlı ile mücadele etmede bazı yöntemler olduğu bilinmektedir. Bunlar arasında,

- doğal metotlar: sıcaklık, hava dolaşımı, nem, toprak yapısı ve türü, güneşli günler vb. etkenler dikkate alınarak yapılan mücadele
- mekanik ve fiziksel metotlar: keselerin toplanması, zararlının bulunduğu dalların kesilmesi ve yakılması, vb.
- kimyasal metotlar: böcek öldürücülerin (insektisit) kullanılması, petrol türevi maddelerin kullanılması, vb.
- biyolojik metotlar: böcek öldürücü yırtıcıların kullanılması, böcek yiyici kuşların alandaki varlığı, vb.
- biyoteknik metotlar: feromon denilen özel kimyasalların kullanılması
- birleşik metotlar: birden fazla metodun bir arada kullanılması

Bununla birlikte tüm bu mücadele metotları sistemli, etkili ve yeterli bir bakım ve işletim yönetimini de gerekli kılmakta ve hatırı sayılır bir bütçe gerektirmektedir.

4.5.2. Fauna

Manavgat baraj alanı ve yakın çevresindeki alanlarda 4 amfibi türünün varolduğunun saptandığı belirtilmektedir.

Toprak kurbağası (*Pelobates syriacus*)

Gece kurbağası (*Bufo viridis*) (Bern Sözleşmesi listelerinden Ek-II'de, yani "Mutlak Koruma Altındaki Türler" listesinde)

Karakurbağası (*Bufo b. Bufo*)

Ova/Su kurbağası (*Rana ridibunda*) (Ek- III'de, yani "Koruma Altındaki Türler" listesinde) amfibi türleri olarak belirlenmiştir.

Manavgat Nehri dünyanın en uzun yeraltı akarsularından, aynı zamanda tek kaynaktan (dumanlı kaynağı; Oymapınar baraj gölü içinde kalmıştır) beslenen su miktarı ile sayılı akarsular arasındadır. Turkuaz yeşili suları mineraller bakımından zengin, temiz ve berraktır.

Türkiye tatlı su balıklarının havzalara göre yayılışında Antalya havzası önemli bir yer tutmaktadır.

Çalışma alanının sıcak-kurak koşullara sahip olması nedeniyle bu yapı sürünenler için uygun ortamlar yaratmaktadır.

Yapılan araştırma ve incelemelerde proje alanı ve yakın çevresinde kaydedilen 12 sürünen türünün varlığından söz edilmektedir.

Adi tosbağa (*Testudo graeca*)
Dikenli keler (*Stellio linnaeus*)
Büyük Yeşil kertenkele (*Lacerta trilineata diplochondrodes*)
Kara yılan (*Coluber jugularis jugularis*) Bern Listesi Ek II'de;

Geniş parmaklı keler (*Hemidactylus turcicus turcicus*)
Şeritli kertenkele (*Mabuya vittata*)
Kaya kertenkelesi (*Lacerta saxicola*)
Körkertenkele (*Blanus strauchi bedriagae*)
Köryılan (*Typhlops vermicularis*)
Mahmuzlu yılan (*Eryx jaculus*)
Küpeli suyılanı (*Nüatrix natrix persa*) ise Ek III'de yer alan türlerdir.

Pilot Proje Alanı bu anlamda ornitolojik açıdan oldukça önemli bir bölgede yer almaktadır.Yöreyi bu amaçla kullanan kuş türlerinin büyük bir kısmı ötücü kuşlar (**Passeres**) grubuna dahildir. Son bir kaç yıldan beri, yöreyi bir geçiş noktası olarak kullanan kuş türlerinin hangileri olduğunu belirlemek amacıyla halkalama çalışmalarının gerçekleştirildiği belirtilmektedir.

Herhangi bir alanın ornitolojik öneminin barındırdığı yırtıcı kuş faunasıyla yakından ilgili olduğu bilinmektedir. Yörede uzmanlar tarafından gerçekleştirilen gözlemlerde 10 gündüz yırtıcı türünün varolduğu tespit edilmiştir. Alandaki kuş türlerinin ulusal ve uluslar arası koruma statülerinin olduğu bilinmektedir.

Kesin koruma altında bulunan ve gece yırtıcıları ailesine bağlı iki baykuş türü;

Kulaklı orman baykuşu (*Asio otus*)

Kukumav (*Athena noctua*)'ın da yörede gözlemlendiği belirtilmektedir.

Ayrıca alan Türkiye'de avına izin verilen;

Üveyik (*Streptopelia turtur*),

Tahtalı güvercin (*Columba palumbus*),

Güvercin (*Columba livia*)

Kıralı keklik (*Alectoris chukar*) türlerini de barındırmaktadır.

Ayrıca Avrupa Kırmızı Listesi (ERL)'ne göre ise sadece bir yırtıcı kuş türü, Küçük/Kızıl kerkenezin (*Falco naumanni*) **Vu** (=Vulnerable) Zarar Görebilir türler kategorisinde bulunduğu belirtilmektedir.

Yörede nisbeten sıcak bir iklim tipi hüküm sürmesi, ayrıca baraj alanına yakın kesimlerde hüküm süren antropojen müdahalelerin yoğunluğu yörenin memeli faunasını şekillendirdiği belirtilmektedir. Bu tip alanlar memeli hayvan türlerinin barınması açısından uygun olsa da yüksek birey sayılarının beklenmemesi gereken yaşam alanları olarak belirtilmektedir.

Proje alanında saptanan memeli hayvan türleri sayısının dokuz olduğu ve bu türler arasından

Fare kulaklı yarasanın (*Rhinolophus hipposideros*) Bern Listesi Ek-II'ye girdiği, ERL'de Vu(=vulnerable, zarar görebilir) kategorisinde yer aldığı belirtilmektedir.

Ağaç Sansarı (*Martes martes*) Bern Listesi Ek-III'e, yani "Koruma Altındaki Türler Listesi"nde yer almaktadırlar.

Akseki Havzası da çalışma alanımızın kuzey doğusunda yer alan ve yaban hayatı açısından oldukça önem arzeden bir alandır. Bu bölgenin çalışma alanımızla ilişkisi açısından yüksek önemde değerlendirilmiş olması ve çalışmaları Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından sürdürülen Yaban Hayatı Koruma Sahası olarak belirlenmesi sonucunda yaban hayatı için duyarlı bir bölge olarak değerlendirilmiştir.

5. ÇEVRESEL ETKİLER

5.1. Metodoloji

Proje alternatiflerinde önerilen faaliyetlerin çevresel etkilerinin sınanabilmesi amacıyla "Çevresel Değerlendirme Matrisleri" kullanılmıştır. Bu matrisler proje alternatiflerinin ve bu alternatiflerin çevre, sosyal hayat ve ekonomi üzerindeki olası etkilerinin özetlenerek bir arada değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Çevresel Değerlendirme Matrisleri anlaşılması kolay olduğundan ve çok fazla detay bilgi içermediğinden, birçok SÇD metodu arasından seçilmiştir.

Değerlendirme genel olarak bugüne kadar edinilen tecrübe ve bilgilerin ışığında uzman görüşüne dayanmaktadır. Alanla ilgili olarak uzman grubun kararlarını destekleyici nitelikte yeterli bilgi ve belgeye ulaşılamamıştır. Çevresel etkilerin derecelerine, bilgi ve tecrübenin yanında grup tartışmaları ve beyin fırtınası yapılarak karar verilmiştir. Matrislerin hazırlanmasında bir çevre mühendisi, bir çevre uzmanı, iki şehir plancısı, bir biyolog ve bir peyzaj mimarı rol almıştır.

Başlangıçta, olası çevresel etkilerin -2 ile +2 arasında olması belirlenmiştir. Ancak bu derecelendirme, her üç alternatifteki farklı bazı çevresel ve sosyo-ekonomik etkileri açıklamada yetersiz kalmıştır. Bundan dolayı, tablolarda bir revizyon yapılmış ve çevresel etki derecelerinin -3 ile +3 değerleri arasında olması gerekliliği kabul edilmiştir.

Çevresel Etkiler

-3: En zararlı etki

3: En yararlı etki

-2: Daha zararlı etki

2: Daha yararlı etki

-1: Zararlı etki

1 Yararlı etki

0: Etki yok

Planlama faaliyetleri sırasında alınacak tedbirler ile ilgili olarak her satır sonunda gerekli bir açıklama yapılmıştır. Açıklama bölümü etki değerlendirmesinin bir özeti gibi olup, aynı zamanda probleme ilişkin bir çözüm önerisi de içermektedir.

5.2. Mevcut Eğilimler Yönünde Gelişim Alternatifi

a) Kontrolsüz Kentsel Gelişim

Oymapınar Yerleşmesi Manavgat Baraj Gölü mutlak koruma zonu içinde kaldığından, bu alanda yeni kentsel gelişmeye olanak bulunmamaktadır. Bununla birlikte yerleşmedeki nüfus artışı yeni kentsel gelişmeyi gerekli ve zorunlu kılmakta ve yasal olmayan gelişmelerin ve dolayısıyla da su kaynaklarına olumsuz etkilerin ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir.

Nüfus artış baskısının oluşması ve dolayısıyla talep edilen kentsel gelişimin kısıtlanması yerine yerleşim tamamen başka uygun bir alana taşınmalıdır. Ancak ekonomik koşullar nedeniyle bunun gerçekleşmesi şu anda pek mümkün görülmemektedir.

b) Tarımsal Faaliyetler ve Hayvancılık

Yörede kısıtlı olarak hayvancılık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine rağmen, bu faaliyetler yoğun olarak baraj gölü ve çevresindeki arazide yapılmaktadır. Bu nedenle bu faaliyetlerin oluşturacağı potansiyel kirlilik önem arz etmektedir.

Tarımsal kullanıma açılacak arazilerin mutlak koruma zonu içinde yayılma imkanının bulunmaması orman alanlarının kesilerek veya yakılarak tarım alanı olarak açılması tehlikesini de beraberinde getirmektedir. Bunun da su veya rüzgar erozyonunu getireceği açıktır. Ek olarak kontrolsüz otlatma ile de orman alanlarına getirilen yüksek risk göz önüne alınmalıdır.

c) Kontrolsüz Turizm Faaliyetleri (Jeep Safari, Bot Turları, vb.)

Kontrolsüz turizm faaliyetleri arasında en çok dikkat çeken jip turları, bitki örtüsü, yaban hayatı ve çevre üzerinde bazı olumsuz etkilerin oluşmasına sebep olacaktır.

Olumsuz etki yaratabilecek durumlar arasında;

- Rotalarının kontrol edilmediği turlar
- Kuş göçleri ve yuvalama zamanlarını dikkate almayan safari turlarının gerçekleşmesi
- Alanın taşıyabileceğinden fazla turun mevcudiyeti
- Tur sırasında dinlenme ve yeme-içme zamanlarında kullanılan bölgede oluşabilecek etkiler sayılabilir.

YÖRENİN MEVCUT EĞİLİMLER DOĞRULTUSUNDA GELİŞİMİ ALTERNATİFİ

ÇEVRESEL ÖZELLİK FAALİYETLER	SU KAYNAKLARI		FLORA		FAUNA	PEYZAJ	KÜLTÜREL DEĞERLER	SOSYAL YAPI	EKONOMİK YAPI	ATIKLAR	AÇIKLAMA
	YÜZEY	YERALTI	ORMAN	ENDEMİK TÜRLER							
KONTROLSÜZ KENTSEL GELİŞİM	-2	-1	-2	-2	0	-2	-1	0	0	-1	NÜFUS ARTIŞININ VE KENTSEL GELİŞİMİN KISITLANMASI YERINE, YERLEŞMENİN GELİŞMEYE UYGUN BİR ALANA TAŞINMASI GEREKMEKTEDİR.
TARIMSAL FAALİYETLER	-1	-1	-2	-2	0	-1	0	0	1	0	TARIMDA MODERN TEKNİKLER KULLANIMI DESTEKLENMELİDİR.
HAYVANCILIK	0	0	-2	-2	0	0	0	0	1	1	KONTOLLÜ OTLATMA YAPILMALIDIR.
BOT TURU	-1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	BOT TURLARI, BARAJ GÖLÜNÜN TAŞIYABİLECEĞİNDEN FAZLA KULLANIMINA YOL AÇMAMALIDIR.
CİP SAFARI	0	0	-2	-2	-2	-1	0	0	1	-1	TURLAR DÜZENLENMELİ VE GÜZERGAHLAR KONTROL EDİLMELİDİR.
BALIKÇILIK	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	

5.3. Doğa ve Peyzaj Yönelimli Turizm Gelişim Alternatifi

a) Oteller ve Günübirlik Kullanım Alanları

Çevresel özelliklerin dikkate alınarak şekillendirildiği bu alternatifte kullanımların çoğunun orman alanlarında gerçekleştirilecek olması bir takım etkilerin oluşmasına sebep olacaktır. Ancak konaklama birimleri alana dağılmış şekilde ve düşük yoğunlukta planlandığından gözle görülür bir etkinin olması beklenmemektedir. İnşaat faaliyetleri sırasında mevcut peyzaj, flora, fauna dikkate alınmalı ve korunmalıdır. Aynı zamanda altyapıya yönelik atık su sistemleri ve kullanma suyu sistemleri de bu kriterler göz önünde bulundurularak planlanmalıdır.

b) Rekreasyon Alanları

Manavgat Baraj Gölü mutlak koruma zonunda planlanan rekreasyon alanları baraj göllerinin korunmasına yardımcı olacaktır. Yeşil kuşak olarak da nitelendirebileceğimiz bu alan aynı zamanda fauna açısından zenginlik gösteren bir ortam oluşturacak ve mevcut peyzajın kalitesini de artırmaya yönelik bir katkı olarak değerlendirilebilecektir.

c) Seleukeia Arkeolojik Sit Alanı

Bu bölge arkeolojik park olarak tasarlandığı için bölgeye daha fazla turist gelmesine ve alanın daha çok tanınmasına imkan tanıyacaktır. Ancak çok fazla turist varlığının da alanda olumsuz etkiler yaratacağı göz önünde bulundurulmalıdır. Bu amaçla park için özel olarak tanımlanacak kontrol ve koruma önlemleri oluşturulmalıdır.

d) Jip ve Yürüyüş Turları

Bu alternatifte jip ve yürüyüş turları için belirlenen rotalar çerçevesinde turlar organize ve kontrol edilecektir. Bu sebeple mevcut eğilimler yönünde gelişim alternatifi ile kıyaslandığında daha az etkinin oluşması beklenmektedir. Bu amaçla etkilerin azaltılması için detaylı ve etkili kontrol önlemlerinin alınması gereklidir. Bu önlemler arasında;

- Yolların mevsimlere bağlı olarak sezon bakımlarının ve onarımlarının yapılması
- Turların düzenli ve kontrollü gerçekleştirilmesi
- Alanda gün içinde yer alabilecek turların miktarı ve süresinin belirlenmesi (Taşıma Kapasitesi)
- Tur yoğunluklarının da birbirleriyle orantılı olarak belirlenmesi sayılabilir.

DOĞA VE PEYZAJ YÖNELİMLİ TURİZM GELİŞİMİ ALTERNATİFİ

FAALİYETLER	SU KAYNAKLARI		FLORA		FAUNA	PEYZAJ	KÜLTÜREL	SOSYAL	EKONOMİK	ATIKLAR	AÇIKLAMA
	YÜZEY	YERALTI	ORMAN	ENDEMIK TÜRLER			DEĞERLER	YAPI	YAPI		
OTELLER VE GÜNÜBİRLİK AKTİVİTELER	-1	-1	-1	-1	-2	-1	-1 1	1	2	-2	* BİNALAR GENEL PEYZAJ İLE UYUMLU OLARAK TASARLANMALIDIR * İNŞAAT FAALİYETLERİ SİRASINDA FLORA VE FAUNAYA ZARAR GELMESİNİ ÖNLEYİCİ TEDBİRLER ALINMALIDIR * ATIKSU ARITMA TESİSLERİ YAPILMALIDIR
REKREASYON ALANI	2	0	0	0	1	1	0	1	1	-1	
SELEUKEIA ARKEOLOJİK KORUMA ALANI	0	0	0	0	0	0	-1 2	1	1	-1	ALANIN TAŞIYABİLECEĞİNDEN FAZLA KULLANIMA VE KULLANICIYA SAHİP OLMASI ENGELLENMELİ VE BUNUN GEREKLİ ÖNLEMLER VE GENEL KURALLAR BELİRLENMELİDİR
SPOR ALANLARI	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	
AGRO TURİZM	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	ORGANİK TARIM ÜRÜNLERİNİN ÜRETİMİ İÇİN YÖREDEKİ ÇİFTÇİ VE HALKA ÖZEL EĞİTİM PROGRAMLARI HAZIRLANMALIDIR
KAMP ALANLARI VE GENÇLİK TURİZMİ	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	ÇEVRE BİLİNCİNİN ARTTIRMAK İÇİN ÇEŞİTLİ PROGRAMLAR DÜZENLENMELİDİR.
CİP SAFARI - MOTOSİKLET-BİSİKLET -YÜRÜYÜŞ GÜZERGAHLARI	0	0	-1	-1	-1	-1	0	1	2	-1	* GÜZERGAHLARIN MEVSİMSEL BAKIMI YAPILMALIDIR. * TURLAR DÜZENLENMELİDİR. * GÜZERGAHLARIN TAŞIMA KAPASİTELERİ BELİRLENMELİ VE BU GÖRE DE TUR YOĞUNLUKLARI AYARLANMALIDIR.

5.4. Yeşil Dünya Proje Alternatifi

a) Golf Gelişimi

Golf alanlarına ilişkin olası çevresel etkiler ve bu etkilerin en aza indirgenmesine yönelik olarak alınması gereken önlemler aşağıda belirtilmiştir.

Su Kaynakları

Belek bölgesinde yer alan mevcut golf alanlarının saha görevlilerinden edinilen bilgilere göre, golf alanlarının sulanması için gereken günlük su miktarı hektar başına yaklaşık 3-4 m³'dür. Bir golf alanının tüm bölümleri için düzenli günlük sulamaya gerek duyulmamaktadır. Her gün sulanması gereken çim alanı yaklaşık 60-70 hektar arasında iken golf alanının toplam yüzölçümü 60-70 hektardan çok daha büyük olmaktadır. Golf gelişim alanlarına gerçekleştirilecek otellerin günlük su ihtiyacı ise yaklaşık 0.6 m³/yatak'tır.

Yeşil Dünya Projesi ile 14 adet golf alanı (otel+golf sahası) ve yaklaşık 35.000 yatak kapasitesi önerilmektedir. 14 golf alanının sulanması için gereken günlük su miktarı, her bir golf sahası için sulanması gereken alan 60-70 ha kabulü ile yaklaşık 3000-3500m³ olarak hesaplanmış ve bu alanlarda gerçekleştirilecek 14 adet otelin günlük su gereksinimi de 21.000m³ civarında belirlenmiştir. Bu değerlerden yola çıkarak, Yeşil Dünya Projesi alternatifinde yer alan kullanımların tümüyle gerçekleşmesi halinde, alan bütününde ihtiyaç duyulacak günlük su miktarının maksimum 25.000m³ olacağı hesaplanmıştır.

Bölüm 4.1.2'de belirtildiği gibi, Manavgat Baraj Gölü'nden boşa bırakılan su miktarı yaklaşık 50m³/saniye'dir. Bu sayı, Yeşil Dünya Projesi alternatifinin gerektirdiği tüm su ihtiyacının birkaç dakika içinde bu barajdan karşılanabileceğini göstermektedir. Alanda su sıkıntısının olmaması ve çevrede su kaynaklarının bol olması hususları dikkate alındığında, Yeşil Dünya Projesi kapsamında önerilen 14 adet golf gelişiminin su kaynakları üzerinde hiçbir olumsuz etki yaratmayacağı öngörülmüştür.

Golf sahalarının sulanması için yeterli yüzey su kaynağı bulunduğundan yeraltı sularının sulama amacıyla kullanılmayacağı düşünülmüştür. Ancak, alandaki yeraltı su kaynaklarına ilişkin detaylı bilgiler edinilemediği için sulama amacıyla sadece yüzey sularının kullanılacağı varsayılmıştır. Yeraltı sularının kirlilik açısından maruz kalacağı en büyük baskı, golf sahalarında kullanılan kimyasalların toprak altına sızıntısı ve yeraltı sularına karışmasıdır. Yurt dışında yapılan birçok araştırmaya göre, golf sahalarında kullanılan kimyasallar tarım alanlarında kullanılan kimyasallara göre çok daha az kirliliğe neden olmaktadır. Bunun en büyük nedeni olarak da, tarım faaliyetlerinde kimyasalların direk toprağa atılması sonucu yeraltına kolaylıkla nüfuz edebilmesi gösterilmektedir. Golf sahalarında ise kimyasallar yoğun çim alanlarına uygulanmakta ve bu kimyasalların büyük bir bölümü çimler tarafından besin olarak emilmektedir. Dolayısıyla, golf sahalarında yeraltı sularına sızma olasılığı olan kalıntı kimyasalların miktarı azalmaktadır.

Bu aşamada, su kaynaklarına yönelik ciddi bir olumsuz etki meydana geleceği düşünülme de kaynakların sürdürülebilir şekilde kullanılmasını teminen, golf sahalarında kullanılan su ve kimyasal miktarının azaltılmasına ve olası sızıntıların engellenmesine ilişkin bazı önlemler getirilmiştir. Bunlar;

- Kullanılan kimyasalların miktarını azaltmaya yönelik entegre programlar hazırlanmalıdır. Bu programlarda, kimyasalların aşırı kullanımını engellemek için çimlerin yaşam döngüsü ve besin ihtiyaçları iyi gözlemlenmeli ve kullanılan kimyasalın çimlerin büyüme yapısına göre uygulanması sağlanmalıdır. Bunun yanı sıra, sulama için gereken optimum su miktarının belirlenmesine yönelik gerekli araştırmalar yapılmalıdır.
- Sulama ve yağmur sularının toplanabilmesi için golf sahalarının altında drenaj sistemleri gerçekleştirilmelidir. Drene edilen su, golf alanlarının en önemli handikap elemanlarından biri olan küçük göllerde depolanmalıdır. Bu gölcüklerin tasarımı biyolojik arıtmaya (süzülmeye) olanak verecek şekilde gerçekleştirilmelidir. Böylece, drene edilmiş sular biyolojik yollarla filtre edilir ve sulama amaçlı olarak yeniden kullanılabilir. Ayrıca, bir drenaj sisteminin ve buna bağlı gölcüklerin oluşturulması suretiyle kalıntı kimyasalları içeren sulama suyunun bu gölcüklerde toplanması ile kimyasalların yer altı suyuna direk olarak sızması engellenmiş olur.
- Daha az su gereksinimi duyan ve daha çabuk büyüyen çim varyeteleri seçilmelidir.
- Golf sahaları, daha çok sulama gerektiren yeşil alan (green, fairway) miktarını minimize edecek şekilde tasarlanmalıdır.

Bitki Örtüsü, Yaban Hayatı ve Peyzaj

Golf sahaları çeşitli ve zengin bir ekolojiyi barındırdığı için çevre kalitesini artırmada önemli bir rol oynamaktadır. Golf alanları, yoğun yada yanlış kullanımdan dolayı zaman içinde çevresel açıdan zarar görmüş arazilerin canlanmasını sağlayarak bu alanları daha doğal bir yapıya kavuşturur. Golf sahası tasarımında en önemli elemanlardan olan handikapların gerçekleştirilebilmesi için parkur üzerinde ağaçlar dikilmekte ve göller oluşturulmaktadır. Bu nedenle, golf alanlarının gerçekleştirilmesi, ekolojik çeşitlilik ve doğal güzellik açısından zayıf olan arazilerin yenilenmesini ve biyolojik canlılığa (bitki örtüsü ve yaban hayatı çeşitliliğine) kavuşmasını sağlamaktadır. Birçok canlı ve kuş türü, kendileri için uygun habitat sunan golf alanlarına gelmekte ve orada yaşamaktadırlar.

Yeşil Dünya Proje alanının doğal yapısı golf sahalarının gerçekleştirilmesi için büyük avantajlar sunmaktadır. Proje alanında yer alan ormanlar analiz edilerek hassas orman alanları (özellikle genç ormanlar) koruma bölgeleri olarak belirlenmiş olup bu alanlarda golf gelişimi önerilmemiştir. Golf gelişmeleri içinde kalan bazı orman gruplarının yeşil alan olarak korunması ve bu suretle golf sahaları arasında yeşil kuşaklar yaratılması bir tasarım kriteri olarak öngörülmüştür. Bundan dolayı, bu alternatifle önerilen golf gelişimlerinin mevcut orman alanları üzerinde ciddi bir olumsuz etki yaratması beklenmemektedir. İnşaat sırasında ağaç grupları üzerinde oluşabilecek olumsuz etkiler ise bakım programları ile kolaylıkla giderilebilecektir.

Golf alanı tasarımında, bitki örtüsünün yanı sıra peyzaj unsurları da önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda bir değerlendirme yapıldığında, proje alanının sahip olduğu doğal peyzajın golf gelişimi için çok uygun olduğu tespit

edilmiştir. Bu alternatifte golf gelişim alanları doğal peyzaja uygun olacak şekilde tespit edildiğinden, alanın peyzajına ilişkin hiçbir olumsuz etki beklenmemektedir.

Mevcut orman alanları ve endemik türler üzerinde önemli bir olumsuz etki beklenmemekle birlikte mutlak korumanın sağlanabilmesi için bazı önlemler getirilmiştir ve aşağıda belirtilmiştir.

- Endemik türler ve ağaç grupları mutlaka tespit edilmeli ve korunmalıdır. Golf parkurlarının tasarımı da bu koruma zonlarına göre yapılmalıdır. Doğal yapı üzerinde mümkün olan en az değişiklik yapılmalıdır.
- Golf sahası tasarımı bitki örtüsü yapısında değişiklik yapılmasını zorunlu kılıyorsa, ağaçlar kesilmek yerine aynı golf alanı içinde uygun bölümlere taşınmalıdır. Ağaçlara herhangi bir zarar verilmemesi için bu taşıma işlemi uzman kişilerce yapılmalıdır.
- Bitkilendirme safhasında, erozyona karşı dayanıklılığın artırılabilmesi için indigenous bitki örtüsü kullanılmalıdır.
- Flora ve fauna üzerinde oluşabilecek muhtemel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesi için inşaat aşamasında çevre uzmanları ile koordinasyon ve işbirliği sağlanmalıdır.
- Golf alanı tasarımında, pasif yeşil alanların (rough çim ve doğal ormanlar) miktarı artırılmalı ve golf alanı çevresindeki doğal ve hassas flora bu amaçla kullanılmalıdır. Bu doğal alanlar, golf sahaları arasında yeşil kuşaklar oluşturarak özellikle fauna için uygun habitatlar yaratır.

Sosyo-Ekonomik Yapı

En kar getiren turizm aktivitelerinden biri olarak kabul edilen golf turizmi hem yerel hem de ulusal ekonomiye büyük katkı sağlamaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tahminlerine göre, 2002 yılında 11.9 milyar dolar olan turizm gelirleri 2023 yılında 66.8 milyar dolara çıkacaktır. Temelde golf gelişimine dayanan yeni turizm politikalarının benimsenmesi, bu tahmini değerini gerçekleştirmesinde büyük rol alacaktır. Yeşil Dünya Proje alternatifi ile önerilen golf gelişimlerinin, hedeflenen turizm gelirlerine ulaşmada sağlayacağı katkı açıktır. Bu alternatif ile önerilen turizm yatırımlarının, toplam turizm gelirlerine yaklaşık olarak 5 milyar dolarlık bir katkı sağlaması beklenmektedir.

Oymapınar yöresinde golf turizminin gelişmesi ile bazı kalifiye iş (golf sahalarında çalışan eleman sayısı 60-85 arasındadır) olanaklarının yanısıra yerel halka birçok iş olanağı sağlanacaktır. Bir turist yatağının hizmet sektöründe yaklaşık 3 kişilik bir istihdam gerektirdiği varsayımından yola çıkarak, bu alternatifi tamamen gerçekleştirmesi halinde bölgede yaratılacak istihdamın büyüklüğü tahmin edilebilir. Bunun yanısıra, bölgede turizmin gelişmesi ile yerel halkın eğitime ve sosyal gelişimine de katkı sağlanacaktır.

Atıklar

Golf alanlarında her çeşit atık oluşmakla birlikte, etkin ve hünerli bir çevresel yönetim ile bu atıkların etkisi minimize edilebilmektedir. Değerlendirme tablosunda, atık bertarafının hangi metotlarla yapılacağı bu aşamada bilinmediğinden, atıkların çevreye çok az da olsa olumsuz bir etki yapacağı öngörülmüştür.

b) Oymapınar Kentsel Gelişimi ve Aktivite Merkezi

Oymapınar kentsel gelişim alanı Manavgat Baraj Gölü orta mesafeli koruma alanına taşınacağından, su kaynaklarına yönelik baskının minimuma indirgeneceği d ş n lmektedir. Kentsel gelişme alanındaki yeni gelişmeler Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinde belirtilen hükümler doğrultusunda gerçekleştirilmelidir. Oymapınar Yerleşmesi için su ve kanalizasyona yönelik altyapı sistemleri de mutlaka inşa edilmelidir.

Oymapınar Yerleşmesi projenin eğlence ve aktivite merkezi olarak tasarlandığından dolayı Oymapınar'ın sosyo-ekonomik açıdan büyük bir gelişim göstermesi beklenmektedir. Tüm bu aktiviteler yerel ekonominin desteklenmesi ve yerel-geleneksel bilginin ve tecrübenin alanda kalması amaçlarına hizmet etmektedir.

Oymapınar aktivite merkezinde önerilen kullanımlar ile temel olarak yerleşmenin geleneksel ve özgün yapısının yansıtılması amaçlanmaktadır. Bu şeklide, yerel halk turizm aktivitelerine direk olarak dahil olacak ve yerel gelirlerin artması sağlanacaktır.

Ayrıca, tüm bu turizm aktiviteleri sosyal iletişimi artırdığı için, kaçınılmaz olarak yerel halkın eğitilmesini ve sosyal yapısının gelişmesini sağlayacaktır.

c) Doğa Parkı

Doğa parkı, Manavgat Baraj Gölü'nün mutlak koruma alanında doğa koruma temalı bir park olarak tasarlandığı için su kaynaklarının korunmasına önemli bir katkı sağlayacaktır. Bu park içinde yer alan arboretum, botanik parkı, hayvanat bahçesi vb. kullanımlar flora ve fauna için güvenilir yaşam alanları oluşturacaktır.

Bunun yanısıra, park alanında bulunan aktivitelerin kontrolü için oluşturulacak yönetsel birim de yüzey su kaynaklarının korunmasına ve ekolojik korumaya katkı sağlayacaktır.

e)  ok Amaçlı Spor Aktiviteleri

Bu alan mevcut peyzaja ve arazinin doğal yapısına uygun olacak şekilde tasarlanacaktır.  evre üzerinde yoğun bir baskı oluşurmamak amacıyla aktiviteler dağınık olarak alana yayılacaktır.  zelleşmiş macera turlarının ve benzer aktivitelerin de yerleşmenin sosyo-ekonomik gelişimine katkı sağlayacağı beklenmektedir.

f) Seleukeia Arkeopark

Seleukeia Arkeolojik sit alanı arkeolojik park ve açık hava müzesi olarak tasarlandığı için hem daha çok turist çekecek hem de alanının tanıtımını sağlayacaktır. Sit alanına yönelik ziyaretçi sayısının artması bölge üzerinde bir baskı oluşturabilir, ancak artan ziyaretçiler sayesinde elde edilen gelir ile Seleukeia sit alanının bakımı, onarımı, tanıtımı ve yeni kazılar için bir fon oluşturulmalıdır. Bu şekilde, mevcut

durumda zarar görme ve hatta yok olma olasılığı yüksek olan harabelerin korunması ve turizme girdi oluşturmaları sağlanmış olacaktır.

g) Eko Turizm ve Hobi Bahçeleri

Kırsal yerleşmelerdeki tarımsal aktivitelerin devamlılığını sağlamak üzere planlanan eko turizm alanlarında küçük çiftlik işletmelerinin gelişimi teşvik edilmektedir.

Doğal ürün yetiştirilmesi, tarım ilaçları, diğer kimyasallar ile verimliliği ve çevresel korumayı artıran organik ekip-biçme teknikleri hakkında çiftçilere yönelik özel eğitim programları uygulanacaktır.

Bu çerçevede, eko-turizm ve hobi bahçelerinde yer alan kullanımların yerel halkın sosyal ve ekonomik gelişimine ve çevresel kalitenin artırılmasına katkı sağlayacağı beklenmektedir.

h) Yerel Halka Yönelik Sosyo-Ekonomik Etkiler

Oymapınar Yöresinde gelişecek golf turizmi yerel halk için geniş bir istihdam olanağı yaratacaktır. Özetle, bu alternatifin yerel halka sağlayacağı direk ve endirek sosyo-ekonomik faydalar aşağıda belirtilmiştir.

Direk etkiler;

- İstihdam olanakları
- Kazancın ve yerel gelirlerin artması
- Altyapı ve diğer hizmetlerin sunumu olarak belirlenmiştir.

Endirek etkiler ise;

- Kapasite yaratılması
- Katılım ve tecrübe
- Yaşam standardının artması
- Güvenli ve bakımlı bir çevre
- Çevresel duyarlılığın artması olarak özetlenebilir.

YEŞİL DÜNYA ALTERNATİFİ

ÇEVRESEL ÖZELLİK FAALİYETLER	SU KAYNAKLARI		FLORA		FAUNA	PEYZAJ	KÜLTÜREL	SOSYAL	EKONOMİK	ATIKLAR	AÇIKLAMA
	YÜZEY	YERALTI	ORMAN	ENDEMİK TÜRLER			DEĞERLER	YAPI	YAPI		
GOLF TESİSLERİ	0	-1	-1 2	-1 2	2	3	-1 3	1	3	-1	* FAALİYETLER PLANLANIRKEN SU KAYNAKLARI ÜZERİNDEKİ BASKININ AZALTILMASI AMACIYLA ETKİLİ VE KESİN ÖNLEMLER ALINMALIDIR * KİMYASALLARIN PESTİSİTLER, HERBİSİTLER, VB.) KULLANIMI KONTROL EDİLMELİDİR * İNŞAAT FAALİYETLERİ SIRASINDA FLORA VE FAUNAYA ZARAR GELMESİNİ ÖNLEYİCİ TEDBİRLER ALINMALIDIR * TESİSLERİN PALNLANMASI AŞAMASINDA AĞAÇ TOPLULUKLARININ KORUNMASI GEREKLİDİR * GOLF ALANLARI GENEL PEYZAJ İLE UYUMLU OLARAK TASARLANMALIDIR
OYMAPINAR KENTSEL GELİŞİM ALANI VE FAALİYET MERKEZİ	0	0	0	0	0	0	-1 2	3	3	-1	* GELİŞİM VE FAALİYETLER MEVCUT YASAL DÜZENLEMELERE GÖRE KONTROLLÜ OLMALIDIR * KATI VE SIVI ATIK İÇİN KONTROL SİSTEMİ VE ALTYAPISI OLUŞTURULMALIDIR
DOĞA PARKI	3	0	3	3	3	3	1	1	2	0	
ÇOK AMAÇLI SPOR ALANLARI	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	SPOR TESİSLERİ VE FAALİYETLERİNİN PLANLAM AŞAMSINDAN UYGULAM AŞAMASINA KADAR PEYZAJ DİKKATE ALINMALIDIR
GENÇLİK TURİZMİ VE KAMP ALANLARI	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	ÇEVRESEL DUYARLILIK VE BİLİNÇ ARTIRIMI İÇİN GEREKLİ PROGRAMLAR VE EĞİTİMLER DÜZENLENMELİDİR.
SELEUKEIA ARKEOLOJİ PARKI	0	0	0	0	0	0	-1 3	1	2	-1	* ALANIN TAŞIYABİLECEĞİNDEN FAZLA KULLANIMA VE KULLANICIYA SAHİP OLMASI ENGELLENMELİ VE BUNUN GEREKLİ ÖNLEMLER VE GENEL KURALLAR BELİRLENMELİDİR * ARKEOLOJİK ALANIN KAZI ÇALIŞMALARI, BAKIMI VE ONARIMI VE TANITIMI İÇİN GEREKLİ BİR BÜTÇE OLUŞTURULMALIDIR
EKOTURİZM	0	0	0	0	0	0	0	2	2	-1	ORGANİK TARIM ÜRÜNLERİNİN ÜRETİMİ VE TARIM ALANLARININ KORUNMASI İÇİN YÖREDEKİ ÇİFTÇİ VE HALKA ÖZEL EĞİTİM PROGRAMLARI HAZIRLANMALIDIR
HOBİ BAHÇELERİ	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	

6. DEĞERLENDİRME

Oymapınar Turizm Gelişim Projesinin üç alternatifi bulunmaktadır. Bu alternatifler aşağıda belirtilen ölçütlere göre değerlendirilmiştir:

1.Sosyo-ekonomik Gelişim:

- Turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve turizm sezonunun uzatılması,
- Kıyıda gelişen turizm yatırımlarının iç bölgelere yönlendirilerek, dengeli dağılımının sağlanması,
- Yerel halkın turizm faaliyetlerine direk katılımının sağlanması.

2. Çevresel Değerler:

- Kaynakların geri dönüşümlü şekilde kullanımı,
- Doğa koruma,
- Kültürel ve arkeolojik değerlere yönelik katma değer oluşturulması,
- Yerel halkın bilinç düzeyinin artırılması.

Yörenin mevcut eğilimler yönünde gelişimi alternatifi: Bu alternatif çevre üzerinde “en çok olumsuz” etkiyi yaratmayacaktır. Bu karşın bölgenin sosyo-ekonomik gelişimi için de herhangi bir olumlu etki yaratmayacaktır. Bununla beraber yerleşmenin doğal nüfus artışı ile oluşan gelişim baskısı, mutlak koruma zonundaki katı kısıtlamalar nedeniyle çevresel kaynakların korunması açısından risk oluşturmaktadır. Ayrıca yörede halen devam etmekte olan jip safari turlar, günübirlik kullanımlar kontrolsüz bir şekilde gerçekleştirildiğinden doğaya zarar vermektedir.

Yerleşmenin kendi eğilimleri doğrultusunda gelişmeye bırakılması plansız ve yasal olmayan yapılaşmayı doğurabilir. Sonuç olarak bu alternatifi yukarıda belirtilen ölçütleri karşılayacak bir gelişim sağlayamayacağı düşünülmektedir. Ekonomik faaliyetlerin ve kentsel gelişimin kısıtlanması ve çevre korumaya yönelik bir temel oluşturulamaması nedeniyle, bu alternatifi seçilmesi doğal ve çevresel kaynakların zaman içerisinde yok olmasına neden olacaktır.

Doğa ve peyzaj yönelimli turizm gelişim alternatifi: Bu alternatif ekonomik ve çevresel değerleri dengeli bir şekilde bir arada ele alan çevre dostu bir gelişimi önermektedir. Proje alanında çok yoğun bir turizm gelişimi bulunmamaktadır.

Bu alternatifi olumsuz çevresel etkileri yörenin mevcut eğilimler yönünde gelişimi alternatifi ile oluşacak olumsuz çevresel etkilerden düşüktür. Olumsuz çevresel etkiler oteller, günübirlik alanlar ve jip safari tur güzergâhları üzerinde toplanmaktadır.

Yukarıdaki değerlendirme ölçütleri kapsamında bu alternatif, doğa üzerinde yaratacağı olumsuz çevre baskısının az olması ve turizmin çeşitlendirilmesine katkı sağlamasına rağmen, bu alternatifi turizme sağlayacağı katma değer az olacak ve halkın turizm aktivitelerine direkt katılımı düşük düzeyde kalacaktır.

Yeşil dünya kenti alternatif: Bu alternatif turizm yatırımlarının çeşitlendirilerek artırılmasını çevresel bakış açısıyla ele alan bir gelişimi amaçlamaktadır. Bu alternatifte önerilen turizm gelişimleri yerel halkın faaliyetlere direk katılımını sağlayarak yerel ekonominin gelişimine katkıda bulunacaktır. Bunun sonucunda, yerel halkın kendi ekonomik gelişimine katkı sağlayacak bu alternatifi destekleyeceği beklenmektedir.

Sonuç olarak yeşil dünya kenti alternatifi, sosyo-ekonomik gelişim ve çevresel değerler kapsamında ele alındığında diğer alternatifler arasında gerek oluşturacağı katma değer ve yatırım çeşitliliği, gerekse de evre odaklı gelişimin getireceği olumlu etkiler bir arada değerlendirildiğinde en uygun ve uygulanabilir alternatif olarak değerlendirilmiştir.

7. EDİNİLECEK BİLGİLER:

Tarım alanları, orman alanları, mülkiyet bilgileri, detaylı jeolojik, jeoteknik, hidrojeolojik verilere ilişkin resmi bilgiler ilgili kurumlardan istenilmiş ancak bu süreçte halen temin edilememiştir. Orman alanları ve tarım alanları kişisel çabalarla temin edilen harita ve orman amenajman paftaları yardımıyla değerlendirilerek plan çalışmalarına altlık olacak şekilde hazırlanmıştır.

Projenin fiziksel planlama aşamasında yapılacak detaylı analiz ve araştırmalarla farklı ölçeklere hitap eden ve her ölçekte farklı detayı yansıtan eksik bilgiler temin edilecek ve planlama çalışmalarında kullanılacaktır.

8. İZLEME

Proje süreçleri üç aşamada izlenebilir;

- Plan onayı
- Uygulama
- Uygulamanın kontrolü

Birinci aşamada 1/25 000, 1/5000 ve 1/1000 ölçekli fiziksel planlar Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanacaktır. Gerektiği takdirde hazırlanacak 1/500 ölçekli vaziyet planları da yine Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanacaktır.

Onaylı bir plan, plan kararları ve plan hükümleriyle birlikte uygulamaya hazır bir dokümandır. SÇD süreci sonunda çıkarılan ve çevresel korumaya yönelik olacak temel prensipler plan koşullarına yansıtılarak plan sürecine dahil edilecektir.

İkinci aşama olan plan uygulaması belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde bulunan alanlarda belediyeler tarafından, bu alanların dışında ise Valilikçe gerçekleştirilecektir.

Üçüncü aşamada ise uygulama kontrolü 3194 sayılı İmar Kanununda belirtilen hükümler doğrultusunda uygulamaya yetkili kurum tarafından gerçekleştirilecektir. Ayrıca Valiliklerin belediyelerin yürüttüğü plan uygulamalarını denetleme yetkisi de bulunmaktadır.

Plana aykırı gelişimler olduğu takdirde 3194 sayılı İmar Kanununda tanımlanan cezai hükümler ve müeyyideler uygulanarak plan kontrolü gerçekleştirilecektir.

9. HALKIN KATILIMI TOPLANTILARI

Taslak Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği uyarınca iki adet halkın katılımı toplantısı düzenlenmiştir. Bunlardan ilki Kapsamlaştırma aşamasından sonra, diğeri ise taslak SÇD raporunun tamamlanmasından sonra gerçekleştirilmiştir.

9.1. Kapsamlaştırma Raporuna ilişkin Halkın Katılımı Toplantısı

Kapsamlaştırma raporunun tamamlanmasını takiben, 07.11.2003 tarihinde Antalya-Manavgat Belediyesi Toplantı Salonunda ilgili kurum- kuruluş temsilcileri ve yöre halkının katılımı ile bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Katılımcılardan Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı, Oymapınar Belediye Başkanı, DSİ Bölge Müdürlüğü temsilcisi, Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği Temsilcisi ve yöre halkı proje hakkındaki görüşlerini bildirmiştir. Buna göre:

1. Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı, proje alanında bulunan Kültürel ve Tarihi değerlerle ilgili herhangi bir tespit yapıp yapılmadığı, yapıldıysa ne aşamada olduğunu; bu değerlerin projeden ne kadar etkileneceğini sormuştur.

Bu kapsamda proje alanında yer alan doğal ve kültürel sit alanlarına ilişkin ilgili birimden görüş alınmış olup, söz konusu değerlerin korunması suretiyle planlama stratejileri geliştirilecektir.

2. Oymapınar Belediye Başkanı, baraj gölü içme suyu temini projesi nedeniyle bölgenin sosyal ve ekonomik yaşantısının olumsuz etkilendiğini belirterek, projenin bu sıkıntıyı aşmak için iyi bir fırsat olduğunu ve Belediyenin bu projeyi desteklediğini ifade etmiştir.
3. DSİ Bölge Müdürlüğü temsilcisi, proje alanında bulunan barajlara ve su temini projesine ilişkin genel bilgi vererek, mevcut su temini projesinin hedeflendiği şekilde gerçekleştirilmediğini ve verimli olmadığını, bununla birlikte bu proje ile baraj gölündeki su temini projesi sorununa çözüm getirilebileceğini belirtmiştir.

Planlama çalışmalarının iki etapta gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Birinci etapta mevcut su temini projesinin kısıtları kapsamında planlama gerçekleştirilecek, söz konusu su temini projesinin Oymapınar Barajı kuyruk kısmına taşınması halinde ise, yeni planlama stratejileri geliştirilecektir.

4. Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği temsilcisi, projenin Manavgat art bölgesinin kaderini değiştirebilecek bir proje olduğunu, yabancı tur operatörlerinin ve yerel sivil toplum örgütlerinin bu proje içinde aktif rol almasının yararlı olacağını belirtmiştir.

2004 yılının ilk yarısında gerçekleştirilecek olan halkın katılımı toplantısına tüm yerel sivil toplum örgütleri de davet edilecektir.

5. Yöre halkı ise, proje kapsamında doğal dengenin bozulmaması için dikkatli davranılmasını, istihdam olanaklarından öncelikle yaralandırılmalarını, mülkiyet problemlerinin çözülmesini ve tapulama yapılarak herhangi bir mağduriyet yaratılmamasını talep etmişlerdir.

Yöre halkının yorumları, proje bütününden ziyade, kişisel problemlerinin çözümüne yönelik olmuştur. Bunun yanı sıra mülkiyet ve istihdam problemlerinin giderilmesine yönelik detaylı analizlerin yapılacağı ve projenin yerel ekonomiye önemli ölçüde katkı sağlayacağı belirtilmiştir.

9.2. Stratejik Çevresel Değerlendirme Raporuna İlişkin Halkın Katılımı Toplantısı

Stratejik Çevresel Değerlendirme Raporu hazırlandıktan sonra, 24.09.2004 tarihinde Antalya- Manavgat- Oymapınar İlköğretim Okulu Toplantı Salonunda ilgili kamu kurum-kuruluş temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve yöre halkının katılımı ile bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Katılımcılardan, Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Şube Müdürü, Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüğü temsilcisi, İl Çevre ve Orman Müdür Yardımcısı, Oymapınar Belediye Başkanı, Antalya Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğü temsilcisi, Manavgat Belediye Başkanlığı temsilcisi, Sarılar Belediye Başkan vekili, Sarılar Belediye Meclis Üyesi, Manavgat Orman İşletme Şefi, Manavgat Orman İşletme Müdürü, Oymapınar Hidroelektrik Santral İşletme Müdürü, Türkiye Otelciler Birliği (TÜROB) temsilcisi, Turizm Seyahat Acenteleri Birliği (TURSAB) temsilcisi, Güzelyalı ve Tilkiler Köy Muhtarları, Cardiff Üniversitesi doktora öğrencisi Dilek Ünal ve bazı yerel halk temsilcileri proje hakkındaki görüşlerini bildirmişlerdir. Bu kapsamda;

- I. Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Şube Müdürü, turizmin çeşitlendirilmesi ve iç kesimlere yayılması bağlamında Oymapınar Turizm Gelişim Projesinin başarılı bulunduğunu, özellikle golf turizminin önerilmesiyle bölgeye kaliteli turistlerin geleceğini ve bölgesel ölçekte ele alındığında bu projenin Oymapınar Yerleşmesi çevresinde yer alan İbradı-Maşada Yaylası gibi alternatif turizm odaklarıyla birlikte entegre olarak ele alınmasının faydalı olacağını belirtmiştir.
- II. Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüğü temsilcisi, Manavgat Baraj Gölü mutlak koruma zonunda mevcut durumda tarım faaliyeti bile gerçekleştirilemezken bu projenin nasıl hayata geçirileceğini aksi takdirde bu proje ile birlikte koruma zonlarında bir değişikliğin söz konusu olup olmadığını, proje alanının çoğunluğunun orman arazilerinden oluşmasından dolayı da orman alanlarında mülk edinmenin nasıl gerçekleştirileceğini sormuştur.
- III. İl Çevre ve Orman Müdür Yardımcısı, kurum olarak bu projenin içinde yer aldıklarını, bu gelişimin bölge turizmine yeni bir soluk getireceğini, ancak projenin uygulanması aşamasında dikkatli davranılması gerektiğini, bu kapsamda gerekli tedbirler alındığı takdirde projenin başarılı olacağını ve bölgenin kalkınmasına da katkı sağlayacağını belirtmiştir.
- IV. Oymapınar Belediye Başkanı, bu projeyi başarılı bulduklarını ve desteklediklerini belirtmiş olup, Oymapınar Yerleşmesinin Manavgat Baraj Gölü mutlak koruma zonunda kalması nedeniyle beldede yaşanan imar problemlerini dile getirerek, Manavgat Barajı su temini projesi ile ilgili yaşanan sorunları ifade etmiş ve su temini projesinin Oymapınar Barajına

yönlendirilmesinin hem yerleşmenin imarı hem de projenin gelişimi açısından faydalı olacağını belirtmiştir.

- V. Antalya Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğü temsilcisi, turizm gelişim projesi ile ilgili her konuda teknik olarak destek verebileceklerini, su temini projesi ile ilgili işlemlerin halen devam ettiğini bu nedenle de bu konunun toplantı gündeminden ayrı tutulması gerektiğini ifade etmiştir.
- VI. Manavgat Belediye Başkanlığı temsilcisi ile Sarılar Belediye Başkan vekili, çevre belediye olarak projeyi ilgiyle takip ettiklerini ve bölge kalkınması için yararlı bulduklarını belirtmiştir.
- VII. Sarılar Belediye Meclis Üyesi, projenin getirdiklerinin yanı sıra götördüklerinin de irdelenmesi gerektiğini vurgulayarak projenin gerçekleştirilmesi halinde oluşacak ulaşım probleminin nasıl çözüme kavuşturulacağını sormuştur.
- VIII. Orman İşletme Şefi, projenin büyük bir bölümünün orman arazisi olması nedeniyle projeyi yakından takip ettiklerini belirtmiştir.
- IX. Manavgat Orman İşletme Müdürü, projenin destekçisi olduklarını ancak gerekli izinlerin alınması gerektiğini, sahadaki ormancılık faaliyetlerinin (bakım, kesim,vb) akıbetinin ne olacağını, projenin en uç noktalarında yer alan Salur, Tilkiler vb. ormanlık alanların proje kapsamında nasıl değerlendirileceğini sormuştur.
- X. Oymapınar Hidroelektrik Santral İşletme Müdürü, projenin yöreye çok faydalı olacağını, işletme olarak herhangi bir sorun yaşanmayacağını, bölgenin enerji probleminin olmadığını ve enerji nakil hatlarının da proje kapsamında dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir.
- XI. Türkiye Otelciler Birliği (TÜROB) temsilcisi, projeyi desteklediklerini, ilerleyen aşamalarda gerektiğinde katkıda bulunabileceklerini, proje ile önerilen alternatif turizm faaliyetlerinin turizmin çeşitlendirilmesine katkı sağlayacağını, bu projenin hayata geçirilebilmesi için diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla sinerji yaratılması gerektiğini ifade edilmiştir.
- XII. Turizm Seyahat Acenteleri Birliği (TURSAB) temsilcisi, projenin başarılı bulunduğunu belirterek yerel halkın bu pastadan nasıl yararlanacağı hususu ile bölgede turizm gelişimini destekleyecek eğlence, ticaret, yeme-içme vb. aktivitelerin de entegre olarak geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- XIII. Güzelyalı ve Tilkiler Köyü Muhtarları, projenin yöreye çok faydalı olacağı kanaatinde olduklarını belirtmişlerdir.
- XIV. Dilek Ünalın, golfün zengin sporu olması nedeniyle golf oyuncularının 5 yıldızlı tesisleri tercih edecekleri ve küçük otelleri beğenmeyecekleri hususlarındaki kaygılarını dile getirerek, golf sporunun sofistike bir yapıya sahip olmasından dolayı yöre halkının bilgi seviyesinin golf alanlarında istihdam edilmek için yeterli olmadığı düşüncesinden hareketle yöre halkının buradaki golf tesislerinde çalışıp çalışamayacağını, tesislerin yabancı yatırımcılara tahsis edilmesi gündemde olduğundan bahisle de

gerçekleştirilecek turizm tesislerinde yerel halkın mı yoksa yabancıların mı çalıştırılacağı hususlarında bazı soruları gündeme getirmiştir.

- XV. Yöre halkı ise mevcut durumda Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği nedeniyle arazilerinin değer kaybettiğini, bu nedenle bu alanda Manavgat Baraj Gölü yapılmaması için daha önceden çok kereler dilekçe verdiklerini ancak olumsuz cevap aldıklarını belirterek, bu projeyi beğendiklerini, proje hakkında daha detaylı bilgi almak istediklerini ve tarım ile turizmin bir arada yürüyebileceği bir turizm gelişimi istediklerini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların görüş, öneri ve soruları alındıktan sonra Bakanlığımızca yürütülen Doğu Antalya Turizm Gelişim Projesi ile bu projenin bir alt istasyonu olan Oymapınar Turizm Gelişim Projesi ve pilot proje süreci hakkında genel açıklamalar yapılmış olup bu çerçevede;

- İl Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü temsilcisi tarafından belirtilen hususlara ilişkin olarak; su temini projesinin Oymapınar Barajından gerçekleştirilmesi halinde Manavgat Baraj Gölü koruma zonlarının kalkacağı, suyun Manavgat Barajından alınması halinde de yerleşmede yer alan yapıların müktesep haklarının olduğu, her bir yapının proje için değer teşkil ettiği, mevcut yapıların baraj gölüne olumsuz etkilerini engellemek üzere geliştirilecek altyapı projeleri ile birlikte proje kapsamında değerlendirilecekleri ifade edilmiştir. Ayrıca, orman arazilerinin mülk edinilmesine ilişkin olarak da, planlanan golf villalarının, devre mülk ve devre tatil sisteminin, uzun süreli tahsis ve tahsisin tahsisi modeliyle çözümleneceği, orman alanlarının satılmasının veya daimi mülk edinilmesinin mümkün olmadığı belirtilmiştir.
- Oymapınar Beldesinde, Manavgat Baraj gölü nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin olarak, Oymapınar Yerleşmesinin mevcut yerinde bulunması dolayısıyla su üzerinde halihazırda kirlilik yarattığı ve suyun kalitesini düşürdüğü görüşü ifade edilmiş olup gerek yerleşmenin imarı gerekse turizm gelişim projesinin etkinliği açısından, su temini projesi için gereken miktarın Oymapınar Barajı kuyruk ağzından alınmasının gerekli olduğu vurgulanmıştır.
- Sarılar Belediye Başkanlığı temsilcisince belirtilen, bölgedeki ulaşım sorunu vb. hususlara ilişkin olarak; bu projenin Kültür ve Turizm Bakanlığının yeni politikaları kapsamında geliştirilen bir öncü-örnek proje olduğu, farklı bir planlama ve tahsis anlayışıyla ele alınacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda, tüm proje alanının ana yatırımcı denilen büyük bir yatırımcıya tahsis edileceği, alan içinde kalan arıtma, sosyal donatı, okul, ulaşım vb. kentsel, teknik ve sosyal altyapı alanlarının bu ana yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesinin planlandığı belirtilmiştir.
- Orman İşletme Müdürünce belirtilen hususlara ilişkin olarak; proje alanının büyük bir bölümünün orman arazisi olduğu, ancak projeye başlarken 2 yıl önce Doğu Antalya Turizm Gelişim Projesi kapsamında Mülga Orman Bakanlığından bu alanların turizm amaçlı kullanılmasına ilişkin olumsuz bir görüş alınmadığı, Oymapınar Turizm Gelişim Projesi özelinde anılan Bakanlıktan görüş sorulduğunda ise, proje kapsamında turizm amaçlı olarak geliştirilebilecek alanların belirlenmesinde ortak çalışılması gerektiğinin belirtildiği ifade edilmiştir. Bu çerçevede, proje alanında bulunan hassas

orman alanlarına, örneğin gençleştirme ormanlarına asla girilmeyeceği, bu alanların proje dahilinde koruma altına alınacağı, sadece orman vasfını kaybetmiş, orman olarak değerli olmayan ama golf alanı olarak geliştirilmeye elverişli olan alanların tespit edilerek proje kapsamında değerlendirileceği belirtilmiştir. Ayrıca, Tilkiler ve Salur bölgelerinin projede nasıl ele alınacağı konusunda ise, bu alanların olduğu şekliyle korunmasının, arazinin doğal halinin ve orman dokusunun aynen plana yansıtılmasının da önemli bir planlama kararı olduğu ve bu hassas alanların Bakanlığımız kontrolünde daha iyi korunabileceği vurgulanmıştır.

- TURSAB temsilcisi tarafından ortaya koyulan, projenin yerel halka ne şekilde fayda sağlayacağı ve yerel halk tarafından belirtilen tarımla turizmin bir arada yürümesi talebine ilişkin olarak; zaten bu proje ile eko-turizm ve agro-turizm anlayışının da getirileceği, tarım kanalı olarak belirlenen bölgede yaşayanların öncelikli geçim kaynağı olan tarım faaliyetlerini sürdürürlerken diğer taraftan köy yaşantısını yansıtan turizm faaliyetleri ile de turizmden gelir elde edebilecekleri belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, yerel halkın direk olarak turizm tesislerinde istihdam edilmek suretiyle de gelir elde edeceği açıklanmıştır.
- Dilek Ünalın'ın belirttiği hususlara ilişkin olarak, proje kapsamında sadece 5 yıldızlı otellerin geliştirilmeyeceği, yapılacak otellere ilişkin bir standart belirlemesinin yapılmadığı, bu alanda sadece otellerin değil, diğer ülke örneklerinde olduğu gibi golf villası gelişiminin de planlandığı belirtilmiştir. Ayrıca, golf alanlarında çalışan personele ilişkin olarak, golf alanlarındaki yeşil alanların bakımı için greenkeeper'ların istihdam edildiği, bunların kalifiye elemanlar olduğu, ancak greenkeeperlara bağlı birçok bahçıvanın çalıştığı ve bahçıvanların yerel halk arasından rahatlıkla seçilebileceği açıklanmıştır. Yabancı yatırımcı tarafından bir tesis kurulması halinde, dışarıdan transfer edilen eleman oranının ilk bir yıl içinde %95 olduğu, ancak üçüncü yıl sonunda tesis müdürünün ve tüm diğer çalışanların bölgeden istihdam edildiği ifade edilmiştir. Bu kapsamda, yabancı sermayenin tahsis alması nedeniyle yerel halkın bu tesislerde çalıştırılmayacağı gibi bir tehdidin olmadığı vurgulanmıştır. Buna ek olarak, bir turizm yatağının çarpan etkisiyle birlikte 3 kişilik istihdam olanağı yarattığı ve yatırımcının ulaşım, barınma vb. maliyetleri en aza indirmek için bu istihdamı bölgeden karşılamayı tercih ettiği belirtilmiştir.

9.3 Genel Değerlendirme

Kapsamlaştırma ve ŞÇD raporu sonrasında düzenlenen iki halkın katılımı toplantısı genel olarak değerlendirilecek olursa, birinci toplantıda halkın ve kurumların proje hakkında ilgi düzeylerinin düşük olduğu, daha kişisel konuların gündeme getirildiği gözlemlenmiştir. İkinci toplantıda ise, hem katılımcı sayısı hem de ilgi düzeyi yükselmiş ve kişisel kaygılardan öte projeye ilişkin genel değerlendirmeler, yorumlar ve sorular gündeme getirilmiştir. Genel olarak projenin yerel halk, kamu kurumları, ilgili belediyeler ve sivil toplum kuruluşları tarafından başarılı bulunduğu ve desteklendiği tespit edilmiştir.